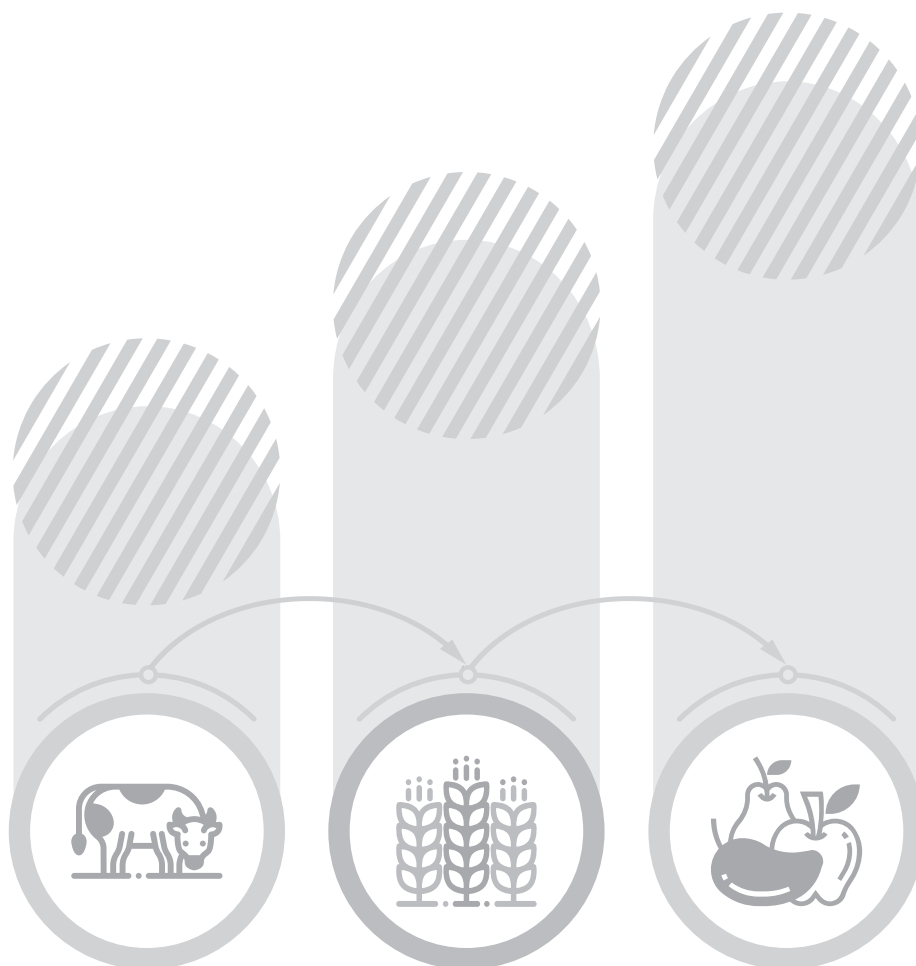

Rolnictwo w województwie opolskim w 2018 r.

Opole 2019
Agriculture in Opolskie Voivodship in 2018

Rolnictwo w województwie opolskim w 2018 r.

Agriculture in Opolskie Voivodship in 2018

Urząd Statystyczny w Opolu Statistical Office in Opole

Opole 2019

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Opolu, Opolski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Opole, Opolski Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Małgorzata Kania, Sylwia Lew, Maria Mołodowicz, dr Edyta Szafranek, dr Katarzyna Widera

Kierujący

Supervisor

Janina Kuźmicka

Tłumaczenie

Translation

Elwira Kunicka

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Jolanta Bardoń

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji „Rolnictwo w województwie opolskim”. Celem niniejszego opracowania jest zaprezentowanie stanu rolnictwa, przedstawienie informacji o wynikach produkcji roślinnej i zwierzęcej, jak też o warunkach produkcyjno-ekonomicznych i zużyciu środków produkcji.

Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji m.in. z zakresu użytkowania gruntów, produkcji głównych ziemiopłodów rolnych, upraw pastewnych, warzyw i owoców, a także pogłowia zwierząt gospodarskich oraz cen i skupu produktów rolnych. Opracowanie składa się z syntezy, komentarza analitycznego, a także uwag metodologicznych.

Opracowanie wzbogacają liczne elementy graficzne, w postaci wykresów i map, przedstawiające wybrane zjawiska w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju oraz w odniesieniu do innych województw.

Uzupełnienie publikacji, a zarazem jej integralną część stanowią tablice statystyczne opracowane w programie MS Excel dostępne na stronie internetowej Urzędu <http://opole.stat.gov.pl>.

Wyrażam nadzieję, że niniejsza publikacja stanie się źródłem wiedzy o stanie rolnictwa w województwie opolskim, umożliwi obserwację kierunków zachodzących zmian oraz zainspiruje do dalszej wnikliwej analizy tej problematyki.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Opolu

Janina Kuźmicka

Opole, czerwiec 2019 r.

Preface

The Statistical Office in Opole is pleased to present the subsequent edition of the publication „Agriculture in Opolskie Voivodship“. The aim of this study is to present the condition of agriculture, provide information on the results of crop and animal production as well as on production and economic conditions and use of the means of production.

The publication contains a comprehensive set of information, including but not limited to land use, production of main agricultural crops, feed plants, vegetables and fruit as well as the number of livestock, prices and procurement of agricultural products. The study consists of executive summary, analytical commentary as well as methodological notes.

The study is enriched with numerous graphic illustrations, in the form of charts and maps, presenting selected phenomena in relation to average values for the country and in relation to other voivodships.

The statistical tables developed in the MS Excel programme, available on the Office's website at <http://opole.stat.gov.pl>, constitute the complement to the publication being at the same time its integral part.

I hope that the publication will become a source of knowledge about the condition of agriculture in Opolskie voivodship, will allow to observe the directions of changes taking place and will inspire to further, thorough analysis of these issues.

Director
Of the Statistical Office in Opole

Janina Kuźmicka

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	9
Symbols. Abbreviations	
Synteza	10
Executive summary	11
Użytkowanie gruntów	12
Land use	
Powierzchnia, plony i zbiory roślin uprawnych	15
Sown area, yields and production of crop plants	
Uprawy pastewne	30
Feed plants	
Produkcja ogrodnicza	35
Horticultural output	
Zwierzęta gospodarskie	39
Livestock	
Skup i ceny wybranych produktów rolnych	46
Procurement and prices of selected agricultural products	
Wartość produkcji rolniczej	52
Value of agricultural output	
Uwagi metodologiczne	54
Methodological notes	59

W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, synteza, uwagi metodologiczne, tablice i wykresy
English version: preface, contents, executive summary, methodological notes, tables and charts

Spis tablic

List of tables

	Str. Page
Tablica 1. Średnioroczne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym w 2018 r.	14
Table 1. Average annual prices arable land in private turnover in 2018	
Tablica 2. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż	19
Table 2. Sown area, yields and production of cereals	
Tablica 3. Plony zbóż	21
Table 3. Yields of cereals	
Tablica 4. Struktura zbiorów zbóż	23
Table 4. Structure of production of cereals	
Tablica 5. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków	24
Table 5. Crop area, yields and production of potatoes	
Tablica 6. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych	26
Table 6. Crop area, yields and production of sugar beets	
Tablica 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory roślin oleistych	27
Table 7. Crop area, yields and production of oleaginous plants	
Tablica 8. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory rzepaku i rzepiku	28
Table 8. Crop area, yields and production of rape and turnip rape	
Tablica 9. Powierzchnia paszowa	30
Table 9. Area of feed plants	
Tablica 10. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory łąk oraz pastwisk trwałych	31
Table 10. Crop area, yields and production of permanent meadows and pastures	
Tablica 11. Struktura zbiorów z łąk trwałych w 2018 r.	32
Table 11. Structure of production of permanent meadows in 2018	
Tablica 12. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory kukurydzy na zielonkę	33
Table 12. Crop area, yields and production of maize for green fodder	
Tablica 13. Struktura powierzchni uprawy i zbiorów warzyw gruntowych	35
Table 13. Structure of crop area and production of ground vegetables	
Tablica 14. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach	38
Table 14. Structure of production of berry fruit in orchards	
Tablica 15. Pogłowie podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich	39
Table 15. Livestock of basic species	
Tablica 16. Pogłowie drobiu według gatunków	44
Table 16. Poultry stocks by species	
Tablica 17. Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów roślinnych w skupie i na targowiskach w 2018 r.	47
Table 17. Average annual procurement and marketplace prices of basic crops in 2018	
Tablica 18. Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów zwierzęcych w skupie	50
Table 18. Average annual procurement prices of basic animal products	

Spis wykresów

List of charts

	Str. Page
Wykres 1. Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych w 2018 r.	12
Chart 1. Share of agricultural land in total area of land in agricultural holdings in 2018	
Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2018 r.	13
Chart 2. Structure of land use in agricultural holdings in 2018	
Wykres 3. Struktura gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne i powierzchni użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2018 r.	14
Chart 3. Structure of agricultural holdings having agricultural land and of agricultural land area by area groups of agricultural land in 2018	
Wykres 4. Wiosenna ocena stanu upraw w stopniach kwalifikacyjnych	16
Chart 4. Spring evaluation of the cultivation condition in qualification degrees	
Wykres 5. Zużycie nawozów mineralnych oraz wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych	17
Chart 5. Consumption of mineral and lime fertilizers (in terms of pure ingredient) per 1 ha of agricultural land	
Wykres 6. Udział powierzchni zasiewów w ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych w 2018 r.	18
Chart 6. Share of sown area in total area of land in agricultural holdings in 2018	
Wykres 7. Struktura powierzchni zasiewów w 2018 r.	19
Chart 7. Structure of sown area in 2018	
Wykres 8. Struktura zbiorów i plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r.	21
Chart 8. Structure of production and yields of basic cereals with cereal mixed in 2018	
Wykres 9. Plony z łąk trwałych według pokosów	32
Chart 9. Yields from permanent meadows by crops	
Wykres 10. Struktura powierzchni zasiewów upraw pastewnych	33
Chart 10. Structure of sown area of feed plants	
Wykres 11. Plony warzyw gruntowych w 2018 r.	37
Chart 11. Yields of ground vegetables in 2018	
Wykres 12. Struktura zbiorów owoców z drzew w sadach w 2018 r.	37
Chart 12. Structure of production of tree fruit in orchards in 2018	
Wykres 13. Pogłowie bydła	40
Chart 13. Cattle livestock	
Wykres 14. Struktura pogłowia bydła w 2018 r.	40
Chart 14. Structure of cattle livestock in 2018	
Wykres 15. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w 2018 r.	41
Chart 15. Cattle per 100 ha of agricultural land in 2018	
Wykres 16. Pogłowie trzody chlewnej	42
Chart 16. Pigs livestock	
Wykres 17. Struktura pogłowia trzody chlewnej w 2018 r.	43
Chart 17. Structure of pigs livestock in 2018	

	Str. Page
Wykres 18. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w 2018 r. Chart 18. Pigs per 100 ha of agricultural land in 2018	43
Wykres 19. Ceny skupu wybranych zbóż Chart 19. Procurement prices of selected cereals	48
Wykres 20. Skup wybranych produktów roślinnych Chart 20. Procurement of selected crop products	49
Wykres 21. Struktura skupu żywca rzeźnego w 2018 r. Chart 21. Structure of procurement of animals for slaughter in 2018	50
Wykres 22. Struktura produkcji rolniczej w 2017 r. (ceny stałe) Chart 22. Structure of agricultural output in 2017 (constant prices)	52
Wykres 23. Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2017 r. (ceny stałe) Chart 23. Structure of market agricultural output in 2017 (constant prices)	53

Spis map

List of maps

	Str. Page
Mapa 1. Zbiory i plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r. Map 1. Production and yields of basic cereals with cereal mixed in 2018	22
Mapa 2. Zbiory i plony kukurydzy na ziarno w 2018 r. Map 2. Production and yields of maize for grain in 2018	24
Mapa 3. Zbiory i plony ziemniaków w 2018 r. Map 3. Production and yields of potatoes in 2018	25
Mapa 4. Zbiory i plony buraków cukrowych w 2018 r. Map 4. Production and yields of sugar beets in 2018	27
Mapa 5. Zbiory i plony rzepaku i rzepiku w 2018 r. Map 5. Production and yields of rape and turnip rape in 2018	29
Mapa 6. Zbiory i plony kukurydzy na zielonkę w 2018 r. Map 6. Production and yields of maize for green fodder in 2018	34

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol		Opis Description
Kreska	(-)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero	(0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; magnitude not zero, but less than 0.5 of unit;
	(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of unit.
Kropka	(.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. data not available or not reliable.
Znak	x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. not applicable.
"W tym" "Of which"		oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.
Comma	(,)	used in figures represents the decimal point.

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc	cd. cont.	ciąg dalszy continued
mln	milion	dok. cont.	dokończenie continued
zł PLN	złoty Polish zloty	itp. etc.	i tym podobne and the like
szt. pcs	sztuka pieces	m. in. i.a.	między innymi among others
kg	kilogram kilogram	np. e.g.	na przykład for example
dt	decytona deciton	poz.	pozycja
t	tona tonne	p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
m ²	metr kwadratowy square metre	tj. i.e.	to jest that is
ha	hektar hectare	tzw.	tak zwany
l	litr litre	UR	użytki rolne
r.	rok	Dz. U.	Dziennik Ustaw Journal of Laws

Synteza

Analiza wyników produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz stanu i warunków produkcyjno-ekonomicznych rolnictwa w województwie opolskim w 2018 r. wykazała, że:

- ogólna powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych wyniosła 524,2 tys. ha, z czego 76,4% było w posiadaniu gospodarstw indywidualnych;
- powierzchnia użytków rolnych stanowiła 93,2% ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych i pod tym względem województwo opolskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju;
- w ogólnej powierzchni użytków rolnych 99,2% znajdowało się w dobrej kulturze rolnej;
- powierzchnia zasiewów zmniejszyła się w skali roku, największy udział w powierzchni zasiewów miały zboża, a ich areal zmniejszył się w stosunku do poprzedniego roku;
- odnotowano niższe plony niż w 2017 r. wszystkich gatunków zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi;
- plony ziemniaków były niższe niż przed rokiem; pod względem wysokości plonów ziemniaków województwo opolskie uplasowało się na 1 miejscu w kraju;
- zmniejszyła się powierzchnia oraz produkcja warzyw gruntowych w porównaniu z 2017 r., największy spadek zarówno powierzchni jak i zbiorów odnotowano dla cebuli;
- zarówno zbiory owoców z drzew jak i owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych były wyższe niż przed rokiem;
- zmniejszyła się (wg stanu w grudniu) liczebność trzody chlewnej i owiec, natomiast wzrosła liczebność pogłowa bydła i drobiu;
- zwiększyła się obsada bydła, a zmniejszyła się trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych;
- wzrósł udział krów, cieląt w wieku poniżej 1 roku oraz pozostałego bydła w wieku 2 lat i więcej (z wyłączeniem krów), a zmniejszył się udział młodego bydła w wieku 1–2 lat;
- zmniejszył się udział warchlaków, trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów oraz prosiąt, a zwiększył się udział trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój;
- wzrosły ceny skupu m.in. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i mieszanek zbożowych oraz ziemniaków jadalnych, jak również żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) i drobiowego, mniej płacono w skupie za żywiec rzeźny wieprzowy oraz mleko krowie w ujęciu rocznym;
- w obrocie targowiskowym w relacji do 2017 r. wzrosła cena pszenicy, jęczmienia, owsa i mieszanek zbożowych oraz ziemniaków jadalnych.

Executive summary

Analysis of the results of crop and animal production, the condition of agriculture as well as its production and economic conditions in Opolskie voivodship in 2018 showed that:

- total area of land in agricultural holdings amounted to 524.2 thousand ha, of which 76.4% were owned by private farms;
- area of agricultural land constituted 93.2% of the total area of land in agricultural holdings, and in this respect Opolskie voivodship ranked fourth in the country;
- in the total area of agricultural land 99.2% was in a good agricultural condition;
- sown area decreased on a yearly basis, cereals had the largest share in the sown area and their acreage decreased in comparison with the previous year;
- lower yields were recorded than in 2017 of all kinds of basic cereals with cereal mixed;
- potato yields were lower than a year before, in terms of the amount of potato yields, Opolskie voivodship ranked first in the country;
- area and production of ground vegetables decreased compared to 2017, the largest fall in both area and harvest was recorded for onions;
- both tree fruit production and production of berry fruit were higher than a year before;
- number of pigs and sheep (as of December) decreased, while the one of cattle and poultry increased;
- number of cattle per 100 ha of agricultural land grew, while of pigs fell off;
- share of cows, bovines less than 1 year old and the remaining cattle aged 2 years and more (excluding cows) increased, and the share of bovines aged between 1 and 2 decreased;
- share of piglets between 20 and 50 kg, pigs of 50 kg and more for breeding as well as piglets up to 20 kg decreased, and the share of pigs of 50 kg and more for slaughter grew;
- procurement prices increased, on an annual basis, among others of wheat, rye, barley, oats and cereal mixed, as well as of edible potatoes, cattle (excluding calves) and poultry for slaughter, less was paid in procurement for pigs for slaughter and cows' milk;
- in the marketplace trading in relation to 2017, the price of wheat, barley, oats and cereal mixed as well as of edible potatoes increased.

Użytkowanie gruntów

Land use

Ogólna powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych województwa opolskiego w 2018 r. według siedziby użytkownika wyniosła 524,2 tys. ha. W porównaniu z 2017 r. zmniejszyła się o 5,6 tys. ha, tj. o 1,1%, a w stosunku do 2015 r. zwiększyła się o 3,9 tys. ha, tj. o 0,7%. W kraju powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych utrzymała się na zbliżonym poziomie w porównaniu z ub. rokiem, a w odniesieniu do 2015 r. wzrosła tak jak w województwie o 0,7%. Gospodarstwa indywidualne posiadały w użytkowaniu 400,7 tys. ha, tj. 76,4% (w kraju – 92,2%) ogólnej powierzchni gruntów.

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2018 r. ukształtowała się na poziomie 488,6 tys. ha i stanowiła 93,2% (w kraju – 89,4%) ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych. Pod tym względem województwo opolskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju.

W strukturze użytków rolnych największą część stanowiły użytki w dobrej kulturze rolnej, których powierzchnia wynosiła 484,9 tys. ha (tj. 99,2% ogólnej powierzchni użytków rolnych). Pozostałe użytki rolne, tj. niebędące w dobrej kulturze rolnej zajmowały 3,7 tys. ha (0,8%).

Wykres 1. Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych w 2018 r. stan w czerwcu

Chart 1. Share of agricultural land in total area of land in agricultural holdings in 2018 as of June

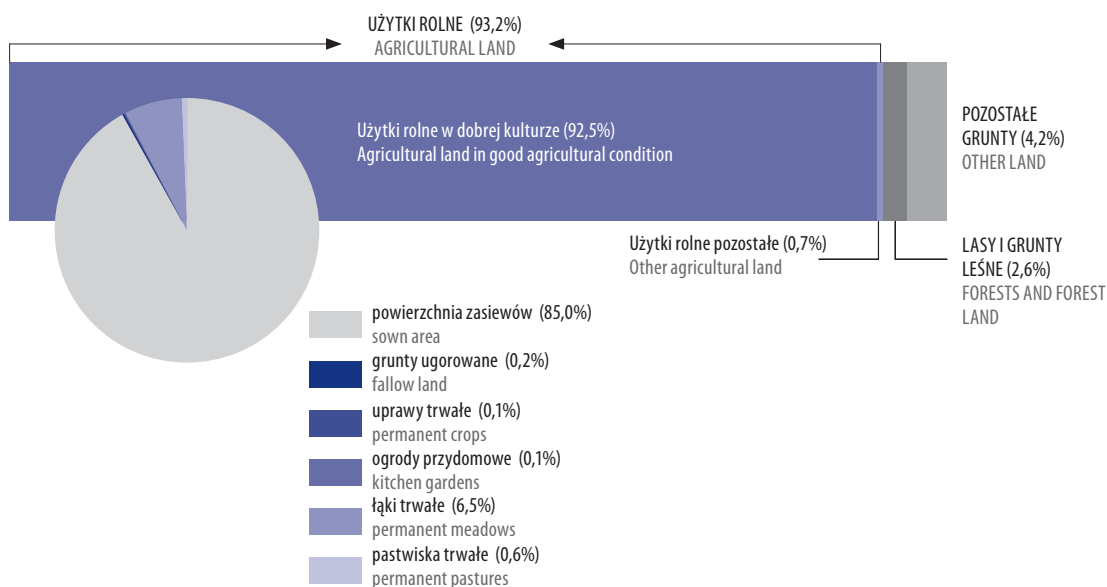
Grunty pod zasiewami w gospodarstwach rolnych zajmowały 445,2 tys. ha i stanowiły 91,8% powierzchni użytków w dobrej kulturze i 91,1% użytków rolnych ogółem. Powierzchnia gruntów ugorowanych (1,2 tys. ha) stanowiła po 0,3% zarówno powierzchni użytków w dobrej kulturze jak i użytków rolnych ogółem. Powierzchnia pod zasiewami zmniejszyła się zarówno w odniesieniu do 2017 r., jak i 2015 r., tj. odpowiednio: o 12,6 tys. ha (o 2,8%) oraz o 4,5 tys. ha (o 1,0%). Spadek odnotowano również w przypadku gruntów ugorowanych, których areał w porównaniu z 2017 r. zmniejszył się o 0,4 tys. ha (o 25,6%), a w stosunku do 2015 r. o 0,1 tys. ha (o 4,8%).

Powierzchnia upraw trwałych utrzymywanych zgodnie z normami w gospodarstwach rolnych wyniosła 0,4 tys. ha, co stanowiło 0,1% użytków rolnych w dobrej kulturze oraz użytków rolnych ogółem. W porównaniu z 2017 r. powierzchnia upraw trwałych zmniejszyła się o 0,6 tys. ha, tj. o 58,9%, a w stosunku do 2015 r. o 1,4 tys. ha, tj. o 77,6%.

Trwałe użytki zielone zajmowały 37,4 tys. ha, tj. 7,7% użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych ogółem. Powierzchnia trwałych użytków zielonych zmniejszyła się o 3,1 tys. ha, tj. o 7,7% zarówno w stosunku do 2017 r. jak i 2015 r.

Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2018 r. stan w czerwcu

Chart 2. Structure of land use in agricultural holdings in 2018 as of June

Lasy i grunty leśne należące do gospodarstw rolnych położone były na 13,7 tys. ha zajmujących 2,6% powierzchni ogólnej gospodarstw rolnych województwa opolskiego. Powierzchnia lasów i gruntów leśnych zwiększyła się o 5,3 tys. ha, tj. o 63,2% w stosunku do 2017 r., a o 4,5 tys. ha, tj. o 49,4% w odniesieniu do 2015 r.

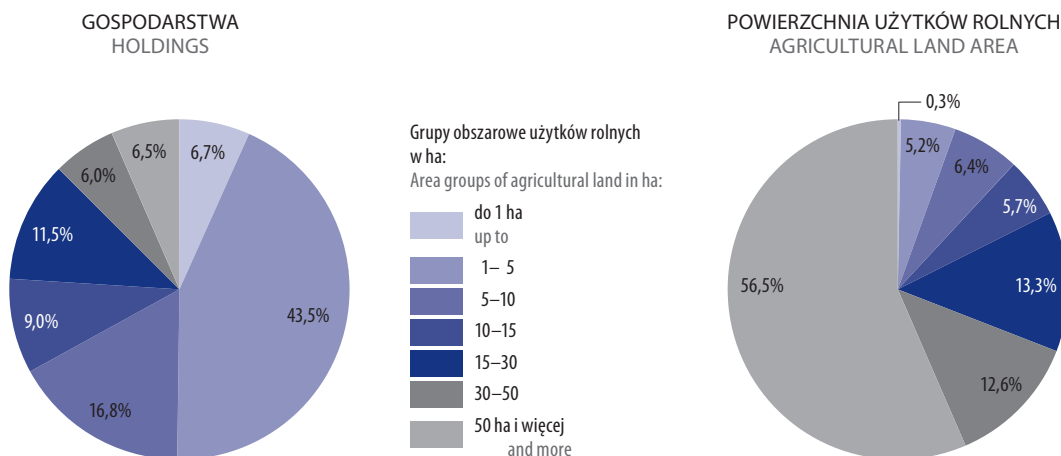
W strukturze użytkowania gruntów 4,2% (21,9 tys. ha) stanowiły pozostałe grunty, tj. powierzchnia pod zabudowaniami, podwórzami, placami, parkami itp. W porównaniu z 2017 r. powierzchnia pozostałych gruntów zwiększyła się o 3,5 tys. ha, tj. o 19,2%, a w stosunku do 2015 r. odnotowano wzrost o 7,4 tys. ha, tj. o 51,1%.

W 2018 r. liczba gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne wyniosła 26,3 tys. Gospodarstw posiadających powierzchnię powyżej 1 ha użytków rolnych było 24,5 tys., w tym 23,0 tys. posiadających powierzchnię zasiewów. Liczba gospodarstw indywidualnych posiadających użytki rolne wyniosła 26,1 tys., w tym posiadających powyżej 1 ha użytków rolnych – 24,3 tys., tj. 93,3% indywidualnych gospodarstw rolnych.

Średnia powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego wyniosła 18,58 ha (w kraju – 10,29 ha), przy czym w grupie gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha wyniosła 19,86 ha (w kraju – 10,46 ha), a poniżej 1 ha wyniosła 0,75 ha (w kraju – 0,70 ha).

Wykres 3. Struktura gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne i powierzchni użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2018 r. stan w czerwcu

Chart 3. Structure of agricultural holdings having agricultural land and of agricultural land area by area groups of agricultural land in 2018 as of June

W 2018 r. zanotowano wzrost średnich cen gruntów ornych w obrocie prywatnym. Średnia cena kupna–sprzedaży gruntów w województwie opolskim wynosiła 48115 zł za 1 ha i była wyższa o 3,1% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 1,6% w stosunku do 2015 r. W kraju za 1 ha gruntów ornych w 2018 r. płacono średnio 44381 zł, tj. o 7,5% więcej niż przed rokiem i o 15,0% w odniesieniu do 2015 r.

Tablica 1. Średnioroczne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym w 2018 r.

Table 1. Average annual prices arable land in private turnover in 2018

Wyszczególnienie Specification a – województwo voivodship b – kraj country	Grunty orne Arable land				
	ogółem total	dobrze (klasa I, II, IIIa) fertile land (class I, II, IIIa)	średnie (klasa IIIb, IV) medium fertile land (class IIIb, IV)	słabe (klasa V, VI) barren land (class V, VI)	
W złotych za 1 ha In zlotys per 1 ha					
Cena gruntu ornego Price of arable land	a	48115	68276	44685	30665
	b	44381	55487	45621	31663
2017=100					
Cena gruntu ornego Price of arable land	a	103,1	101,9	102,7	102,8
	b	107,5	105,5	108,1	108,1
2015=100					
Cena gruntu ornego Price of arable land	a	101,6	102,9	102,8	107,1
	b	115,0	106,7	116,5	117,5

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie terytorialne w 2018 r. ceny wyższe od uzyskiwanych w województwie opolskim zanotowano w województwach: wielkopolskim (60932 zł za 1 ha gruntów ornych) oraz kujawsko-pomorskim (56070 zł za 1 ha gruntów ornych).

Średnia cena kupna–sprzedaży łąk w województwie opolskim w 2018 r. wynosiła 24977 zł za 1 ha i w porównaniu z rokiem poprzednim była o 12,1% wyższa, a w stosunku do 2015 r. o 14,9% niższa. W kraju za 1 ha łąki w 2018 r. płacono 27735 zł, tj. więcej o 8,0% niż przed rokiem i o 12,8% w porównaniu z 2015 r.

Powierzchnia, plony i zbiory roślin uprawnych

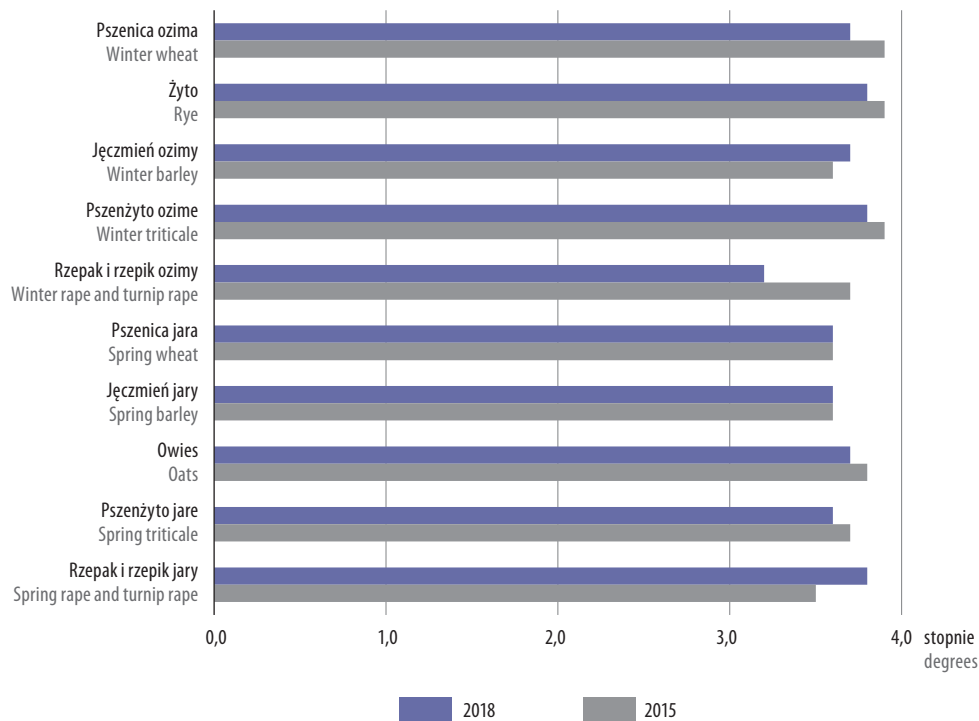
Sown area, yields and production of crop plants

Warunki agrometeorologiczne oraz nawożenie mineralne w okresie wegetacji 2017/18

Agrometeorological conditions and mineral fertilization during growing season 2017/18

Jesień w 2017 r. charakteryzowała się dużym uwilgotnieniem gleby, co korzystnie wpłynęło na stan trwałych użytków zielonych i upraw poplonowych. Warunki wilgotnościowe gleby sprzyjały kiełkowaniu ziarna i wschodom roślin. Średnia dobowa temperatura we wrześniu wynosiła 13,7°C. Rzepak ozimy został zasiany w optymalnym terminie, ale późniejsze deszcze i chłody spowolniły wegetację. Wykopki ziemniaków i buraków ze względu na warunki agrometeorologiczne były utrudnione i opóźnione. Rozpoczęto siewy jęczmienia, żyta, mieszanek zbożowych, pszenżyta oraz pszenicy. Notowane w październiku częste opady deszczu pogłębiały nadmiar wilgoci w glebie. Prace związane z siewem zbóż ozimych zostały zakończone. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić. Zbiory ziemniaków i roślin okopowych pastewnych były na ukończeniu. Warunki agrometeorologiczne w listopadzie były zróżnicowane. Zakończono zbiór buraków cukrowych. W wyniku występujących w ciągu miesiąca opadów deszczu utrzymywał się nadmiar wilgoci w glebie, utrudniając wykonywanie jesiennych prac polowych. Warunki pogodowe, tj. obfite opady deszczu uniemożliwiały terminowe i właściwe zabiegi pielęgnacyjne. Uprawa gleby w warunkach nadmiernego uwilgotnienia spowodowała niszczenie struktury gruzełkowatej. Utrzymujące się w ciągu miesiąca dodatnie temperatury powietrza podtrzymywały wegetację i stwarzały dobre warunki dla wzrostu i rozwoju ozimin. Oziminy wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych krzewiły się. Warunki pogodowe w grudniu nie stwarzały większych zagrożeń dla zimujących roślin, ale utrzymująca się w ciągu miesiąca dość wysoka temperatura powietrza zakłócała zimowy spoczynek roślin. W wyniku występujących w grudniu częstych i obfitych opadów deszczu w dalszym ciągu utrzymywał się nadmiar wilgoci w glebie. W styczniu 2018 r. panowały zróżnicowane warunki agrometeorologiczne. Notowane głównie w pierwszej połowie miesiąca stosunkowo wysokie temperatury powietrza przy powierzchni gruntu jak na tę porę roku, temperatura powietrza i gleby, powodowała zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. Występujące w ciągu miesiąca silne wiatry przy ujemnej temperaturze powietrza powodowały wysmalanie odkrytych roślin. Przebieg pogody w lutym był zróżnicowany i stwarzał umiarkowane zagrożenia dla zimujących roślin. W pierwszej połowie miesiąca dość wysoka temperatura powietrza zakłócała zimowy spoczynek roślin, powodując ich osłabienie oraz zmniejszenie zimotrwałości i mrozoodporności. W drugiej połowie miesiąca odnotowano spadki temperatury oraz brak pokrywy śnieżnej, która chroniłaby rośliny przed nadmiernym wychłodzeniem. Pogoda w marcu nie sprzyjała obsychaniu pól i ogrzewaniu gleby, a także wegetacji ozimin. Początek miesiąca był mroźny. Później nastąpiło lekkie ocieplenie, ale nadal utrzymywały się przygruntowe przymrozki. Ta sytuacja spowodowała znaczne opóźnienie wegetacji, a zmarznięta gleba, po lutowych mrozach bardzo słabo odtajała, co wykluczało prace wiosenne. Zboża jare zaczęto siać dopiero w III dekadzie marca. Buraki cukrowe zostały posiane na ok. 15% powierzchni przeznaczonej na uprawę tej rośliny. Siewy zostały przesunięte na początek kwietnia. Warunki agrometeorologiczne w kwietniu były zróżnicowane, ale od drugiej dekady bardzo korzystne dla wschodów, wegetacji i rozwoju roślin. Zboża, buraki oraz ziemniaki zostały zasiane i zasadzone na 100% powierzchni. Na początku maja wystąpiły niewielkie opady deszczu, które znacznie polepszyły sytuację na polach. W II i III dekadzie wysokie temperatury i brak opadów bardzo negatywnie wpłynęły na rośliny. Dwie pierwsze dekady czerwca charakteryzowały się wysoką temperaturą powietrza oraz wysokim usłonecznieniem. Przyspieszone dojrzewanie zbóż ozimych i jarych w czerwcu przebiegało w warunkach znacznego przesuszenia gleby. Notowane w trzeciej dekadzie czerwca opady deszczu, miejscami dość obfite, poprawiły stan uwilgotnienia gleby.

Wykres 4. Wiosenna ocena stanu upraw w stopniach kwalifikacyjnych
 Chart 4. Spring evaluation of the cultivation condition in qualification degrees

W pierwszej dekadzie lipca rozpoczęto zbiór rzepaku i rzepiku oraz zbóż ozimych i jarych, a powszechnie prace żniwne prowadzono w trzeciej dekadzie miesiąca. Ciepła, słoneczna i w większości dni miesiąca bezdeszczowa pogoda w sierpniu sprzyjała przeprowadzaniu prac polowych, głównie żniw i sianokosów. Wysoka temperatura powietrza i niedobór opadów deszczu powodowały zwiększanie deficytu wody w glebie. Do końca miesiąca zakończono żniwa zbóż ozimych i jarych. Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki dla zbioru upraw, ale niekorzystnie wpłynęła na stan uwilgotnienia gleby. Niedobór opadów deszczu powodował utrudnienia w wykonywaniu prac polowych, a przede wszystkim ork przedsięwziętych i siewów ozimin. Stwarzał także niekorzystne warunki dla kiełkowania ziarna i wschodów roślin ozimych. We wrześniu zakończono siewy rzepaku i rzepiku ozimego oraz jęczmienia. Rozpoczęto siewy pszenicy ozimej. W pierwszej połowie września przystąpiono do zbioru buraków cukrowych. W ciągu miesiąca kontynuowano rozpoczęte w sierpniu wykopki ziemniaków. Przeprowadzono zbiór kukurydzy na zielonkę, a w drugiej połowie września rozpoczęto zbiór kukurydzy na ziarno. W październiku nadal obserwowano przesuszenie gleby. Występujące w drugiej połowie października opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby i miały korzystny wpływ na siew ozimin, procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin. Do końca października zakończono rozpoczęte we wrześniu siewy żyta i pszenżyta. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić. Zakończono wykopki ziemniaków i okopowych pastewnych. Prowadzono nadal zbiór buraków cukrowych. W listopadzie pogoda była zmienna. Wystąpiły niewielkie opady nie mające wpływu na stan uwilgotnienia gleb. Z powodu niedostatecznego uwilgotnienia gleby wykonywanie ork przedzimowych było utrudnione. W konsekwencji takich warunków wiele pól było niewyrównanych, rośliny znajdowały się w różnych fazach rozwojowych ponieważ wschody roślin ze względu na suszę były mocno rozciągnięte w czasie. Oziminy wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych krzewiły się. Przymrozki, które wystąpiły w drugiej połowie listopada miały bardzo duży wpływ na przygotowanie roślin do zimy, które zagęściły soki komórkowe i zwiększyły swoją mrozoodporność.

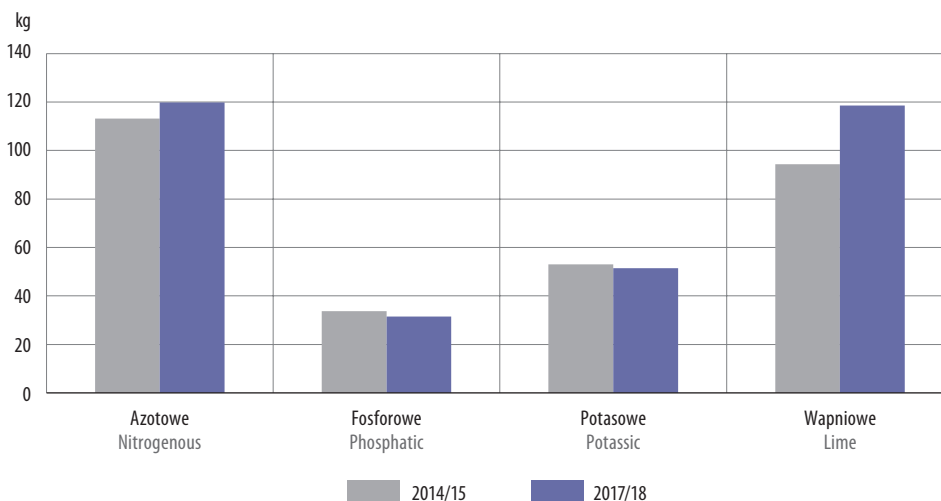
Na plonowanie zbóż i innych upraw, oprócz panujących warunków agrometeorologicznych znaczący wpływ miała także wielkość zużycia plonotwórczych środków produkcji m.in. nawozów.

Zużycie nawozów mineralnych (NPK) w przeliczeniu na czysty składnik w województwie opolskim w roku gospodarczym 2017/18 wynosiło 99,1 tys. t i w stosunku do poprzedniego roku zwiększyło się o 3,4 tys. t, tj. o 3,6%, a w porównaniu z rokiem gospodarczym 2014/15 zmniejszyło się o 0,1 tys. t, tj. o 0,1% (w kraju odpowiednio wzrost: o 1,3% i o 15,9%). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych pod zbiory w roku gospodarczym 2017/18 zużyto 202,8 kg NPK, w tym na użytki rolne w dobrej kulturze – 204,4 kg, tj. więcej niż w poprzednim roku odpowiednio: o 6,6% i o 7,2%. Pod względem zużycia nawozów mineralnych w przeliczeniu zarówno na 1 ha użytków rolnych ogółem jak i w dobrej kulturze województwo opolskie uplasowało się na 1 miejscu w kraju. Przy średnim poziomie zużycia NPK w kraju wynoszącym 141,6 kg na 1 ha użytków rolnych i 142,8 kg na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze nawożenie w województwie opolskim było wyższe odpowiednio: o 43,2% i o 43,1%.

W roku gospodarczym 2017/18 zużycie nawozów azotowych wynosiło 58,6 tys. t, fosforowych – 15,4 tys. t, a potasowych – 25,2 tys. t. W porównaniu z poprzednim rokiem gospodarczym wzrost zużycia odnotowano w grupie nawozów: azotowych (o 6,4%) i potasowych (o 0,8%), natomiast spadek wystąpił w grupie nawozów fosforowych (o 1,9%). W ogólnym zużyciu nawozów mineralnych, w przeliczeniu na czysty składnik, udział azotu wynosił 59,1%, fosforu – 15,5% i potasu – 25,4%. Stosunek N:P:K, który w roku gospodarczym 2017/18 kształtował się według porcji 1,00:0,26:0,43, nadal odbiega od zalecanego, który dla upraw polowych wynosi 1,00:0,50:0,98, a dla użytków zielonych 1,00:0,46:0,68.

Wykres 5. Zużycie nawozów mineralnych^a i wapniowych^b (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych

Chart 5. Consumption of mineral^a and lime^b fertilizers (in terms of pure ingredient) per 1 ha of agricultural land

a Łącznie z wieloskładnikowymi. b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.
a Including mixed fertilizers. b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

Zużycie nawozów wapniowych (łącznie z wapniowo-magnezowymi w przeliczeniu na czysty składnik) wynosiło 57,9 tys. t CaO (więcej o 19,5% niż w roku poprzednim i o 23,7% w porównaniu z rokiem gospodarczym 2014/15), co w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych stanowiło 118,6 kg, w tym na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze – 119,5 kg. Pod względem zużycia nawozów wapniowych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych ogółem i w dobrej kulturze województwo opolskie zajęło 1 miejsce w kraju.

W roku gospodarczym 2017/18 zużyto 33,2 tys. t (w czystym składniku) nawozów wapniowo-magnezowych, co w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wynosiło 67,9 kg i było o 33,4% większe niż w roku poprzednim (w kraju – o 5,2%).

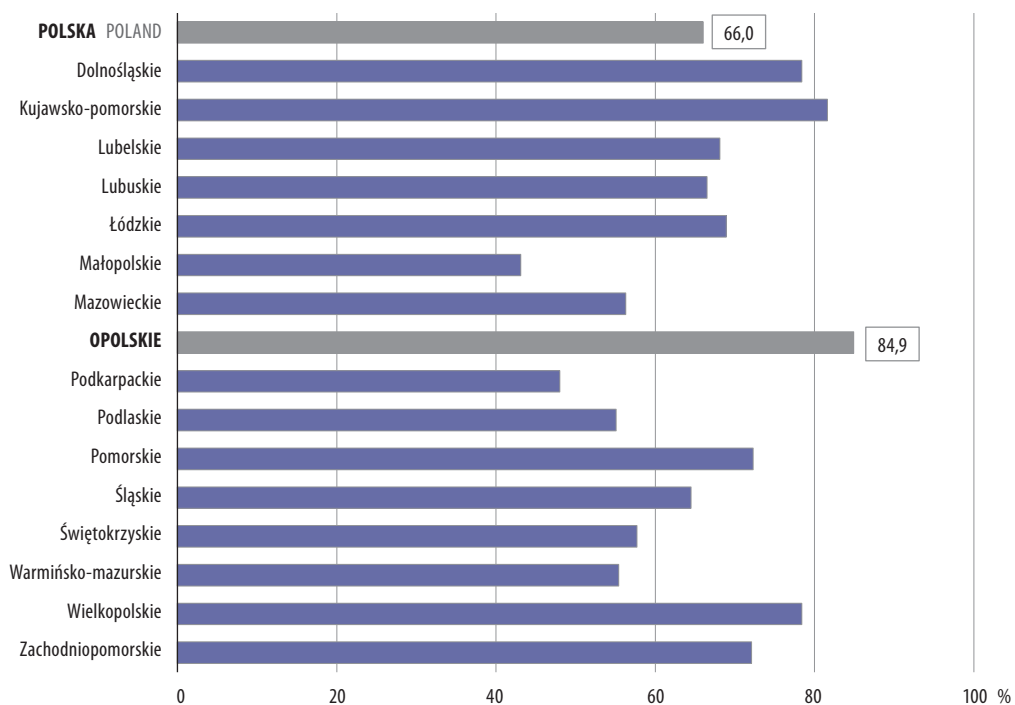
Produkcja głównych ziemiopłodów rolnych

Production of main agricultural crops

Ogólna powierzchnia zasiewów w 2018 r. zajmowała 445,2 tys. ha i była mniejsza o 12,6 tys. ha (o 2,8%) od ubiegłorocznej i o 4,5 tys. ha (o 1,0%) w stosunku do 2015 r. W kraju ogólna powierzchnia zasiewów zwiększyła się o 0,7% zarówno w porównaniu z ub. rokiem jak i w odniesieniu do 2015 r. W województwie opolskim powierzchnia pod zasiewami stanowiła 84,9% ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych. Pod tym względem województwo opolskie uplasowało się na 1 miejscu w kraju.

Wykres 6. Udział powierzchni zasiewów w ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych w 2018 r. stan w czerwcu

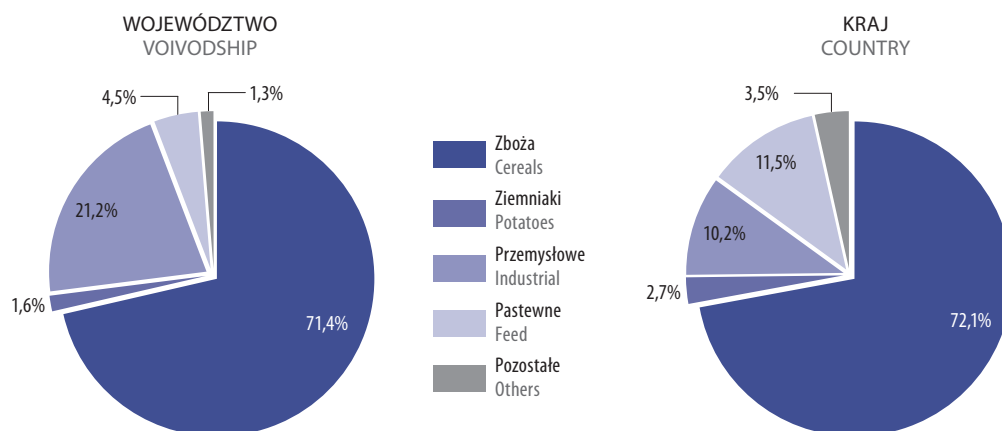
Chart 6. Share of sown area in total area of land in agricultural holdings in 2018 as of June

W użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 74,4% (przed rokiem – 74,9%) powierzchni zasiewów ogółem.

Wykres 7. Struktura powierzchni zasiewów w 2018 r. stan w czerwcu

Chart 7. Structure of sown area in 2018 as of June

Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, kukurydzą na ziarno oraz gryką, prosem i innymi zbożowymi zajmowały 318,0 tys. ha, ziemniaki – 7,1 tys. ha, grupa roślin przemysłowych – 94,5 tys. ha, a rośliny pastewne – 19,8 tys. ha.

Zboża Cereals

W 2018 r. powierzchnia uprawy zbóż ogółem (łącznie z kukurydzą na ziarno) wyniosła 318,0 tys. ha i była mniejsza o 18,1 tys. ha (o 5,4%) niż w roku poprzednim i o 4,0 tys. ha (o 1,2%) w stosunku do 2015 r. (w kraju odpowiednio wzrost: o 2,7% i o 3,9%). Spadek powierzchni upraw zbóż ogółem odnotowano w 8 województwach, największy w dolnośląskim (o 8,5%). W pozostałych województwach odnotowano zwiększenie powierzchni, a największy wzrost wystąpił w województwie mazowieckim (o 16,9%). Plony zbóż ogółem wyniosły 50,9 dt/ha i były niższe o 13,0% od uzyskanych w 2017 r., a o 1,0% wyższe niż w 2015 r. Produkcja ziarna zbóż ogółem w 2018 r. wynosiła 1619,5 tys. t i była niższa niż przed rokiem o 345,4 tys. t (o 17,6%) i o 3,3 tys. t (o 0,2%) od notowanej w 2015 r.

Tablica 2. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż^a

 Table 2. Sown area, yields and production of cereals^a

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2017=100	kraj=100 country=100
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	322025	336104	318000	98,8	94,6	4,1
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	50,4	58,5	50,9	101,0	87,0	148,4
Zbiory w t Production in t	1622775	1964914	1619524	99,8	82,4	6,0

^a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

^a Excluding mixed cereals and pulses.

Tablica 2. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż^a (dok.)Table 2. Sown area, yields and production of cereals^a (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2017=100	kraj=100 country=100	
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	245440	265371	247158	100,7	93,1	3,4
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	45,3	54,4	46,6	102,9	85,7	141,6
Zbiory w t Production in t	1111433	1442440	1151341	103,6	79,8	4,8

a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

a Excluding mixed cereals and pulses.

Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi uprawiano na powierzchni 270,1 tys. ha, tj. o 18,5 tys. ha (o 6,4%) mniejszej niż w 2017 r. W kraju powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi była o 1,8% większa niż przed rokiem. Powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie opolskim stanowiła 3,8% powierzchni uprawy w kraju, a uzyskane zbiory – 5,7% zbiorów krajowych.

Powierzchnia uprawy zbóż intensywnych (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) wyniosła 233,1 tys. ha i w odniesieniu do 2017 r. zmniejszyła się o 8,7%. Areał uprawy pszenżyta, jęczmienia jak i pszenicy zmniejszył się odpowiednio: o 11,4%, o 10,9% i o 7,0%.

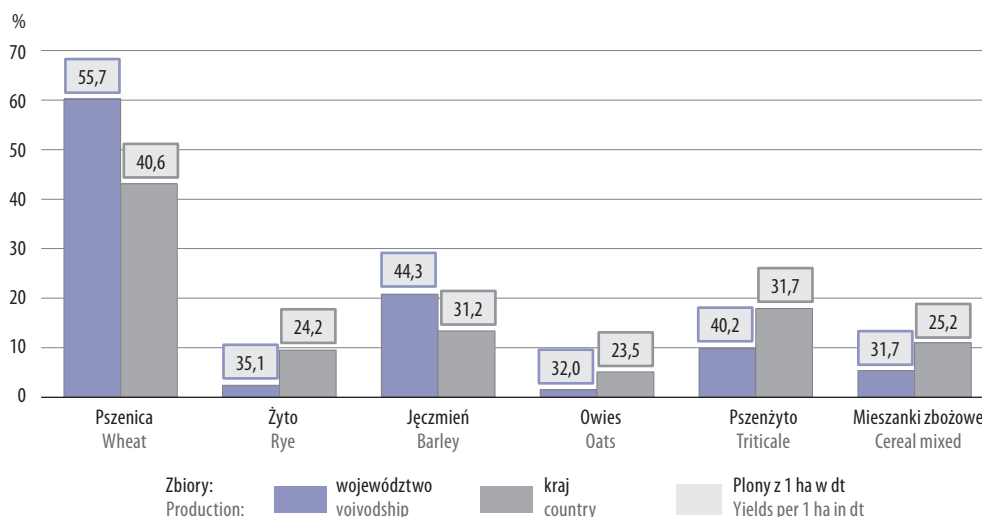
W porównaniu z 2017 r. powierzchnia uprawy zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) była o 10,6% większa i zajmowała 37,0 tys. ha. Powierzchnia uprawy mieszanek zbożowych oraz owsa zwiększyła się odpowiednio: o 21,3% i o 7,1%, natomiast zmniejszyła się powierzchnia uprawy żyta o 7,7%.

Udział poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r. oraz w porównaniu z 2017 r. przedstawiał się następująco:

- pszenica – 52,0% (spadek o 0,3 p. proc.),
- żyto – 3,3% (utrzymał się na poziomie ub. roku),
- jęczmień – 22,6% (spadek o 1,1 p. proc.),
- owies – 2,3% (wzrost o 0,3 p. proc.),
- pszenżyto – 11,7% (spadek o 0,7 p. proc.),
- mieszanki zbożowe – 8,2% (wzrost o 1,9 p. proc.).

Powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno wyniosła 46,2 tys. ha i była o 0,7 tys. ha (o 1,5%) mniejsza niż w 2017 r. W kraju powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 14,8%. Udział areału uprawy kukurydzy na ziarno w powierzchni tej uprawy w kraju wyniósł 7,2% i w porównaniu z 2017 r. zmniejszył się o 1,2 p. proc. Spadek powierzchni uprawy kukurydzy na ziarno wystąpił w 6 województwach, w tym największy w województwie lubelskim (o 14,0%). Wzrost powierzchni uprawy odnotowano w 10 województwach, a największy wystąpił w zachodniopomorskim (o 55,6%).

Wykres 8. Struktura zbiorów i plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r.
 Chart 8. Structure of production and yields of basic cereals with cereal mixed in 2018

Średnie plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie opolskim osiągnęły poziom 48,2 dt/ha i były o 13,3% niższe niż w 2017 r. (w kraju – o 19,2%). Wszystkie gatunki zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi plonowały niżej niż w 2017 r. – mieszanki zbożowe (o 18,9%), owies (o 16,9%), pszenżyto (o 16,4%), żyto (o 14,4%), jęczmień (o 13,6%) oraz pszenica (o 11,4%). W kraju podobnie jak w województwie niżej niż w 2017 r. plonowały wszystkie gatunki zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi: mieszanki zbożowe (o 22,0%), jęczmień (o 21,6%), owies (o 21,1%), żyto (o 20,9%), pszenżyto (o 19,3%) oraz pszenica (o 16,8%).

Plony kukurydzy na ziarno były niższe o 11,2% (w kraju – o 16,2%) w stosunku do notowanych przed rokiem i wynosiły 68,0 dt/ha (w kraju – 59,9 dt/ha).

Tablica 3. Plony zbóż^a
 Table 3. Yields of cereals^a

Wyszczególnienie Specification	2015		2017		2018	
	woje- wództwo voivodship	kraj country	woje- wództwo voivodship	kraj country	woje- wództwo voivodship	kraj country
	dt/ha					
Ogółem Total	50,4	37,3	58,5	42,0	50,9	34,3
Zboża podstawowe z mieszan- kami zbożowymi Basic cereals with cereal mixed	51,1	36,7	55,6	40,0	48,2	32,3
pszenica wheat	58,4	45,7	62,9	48,8	55,7	40,6
żyto rye	40,8	27,8	41,0	30,6	35,1	24,2
jęczmień barley	43,8	35,3	51,3	39,8	44,3	31,2
owies oats	32,6	26,5	38,5	29,8	32,0	23,5

^a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.
^a Excluding mixed cereals and pulses.

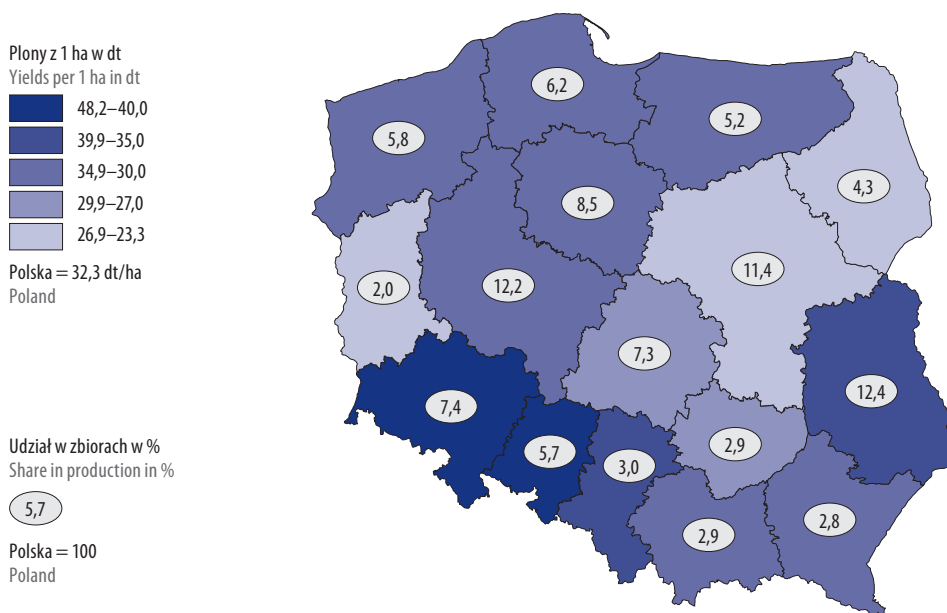
Tablica 3. Plony zbóż^a (dok.)
Table 3. Yields of cereals^a (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015		2017		2018	
	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country
	dt/ha					
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi (dok.) Basic cereals with cereal mixed (cont.)						
pszenżyto triticale	44,0	35,2	48,1	39,3	40,2	31,7
mieszanki zbożowe cereal mixed	33,3	27,7	39,1	32,3	31,7	25,2
Gryka, proso i inne zbożowe Buckwheat, millet and other cereals	11,4	11,5	22,1	15,1	25,1	12,8
Kukurydza na ziarno Maize for grain	47,0	47,1	76,6	71,5	68,0	59,9

a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.
a Excluding mixed cereals and pulses.

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wynosiły 1301,0 tys. t i były niższe o 303,4 tys. t, tj. o 18,9% (w kraju – o 17,9%) od notowanych w poprzednim roku. Niższe zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi niż przed rokiem odnotowano we wszystkich województwach, a największy spadek wystąpił w województwie lubuskim (o 36,5%).

Mapa 1. Zbiory i plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r.
Map 1. Production and yields of basic cereals with cereal mixed in 2018

W województwie opolskim w 2018 r. spadek produkcji ziarna zbóż w porównaniu z 2017 r. odnotowano w przypadku pszenżyta (o 25,9%), jęczmienia (o 22,9%), żyta (o 20,9%), pszenicy (o 17,6%), owsa (o 11,0%) oraz mieszanek zbożowych (o 1,7%).

W 2018 r. zbiory poszczególnych zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wynosiły:

- pszenica – 782,9 tys. t (tj. 8,0% produkcji krajowej),
- żyto – 30,8 tys. t (1,4%),
- jęczmień – 270,3 tys. t (8,9%),
- owies – 19,5 tys. t (1,7%),
- pszenżyto – 127,3 tys. t (3,1%),
- mieszanki zbożowe – 70,2 tys. t (2,8%).

Tablica 4. Struktura zbiorów zbóż^a
Table 4. Structure of production of cereals^a

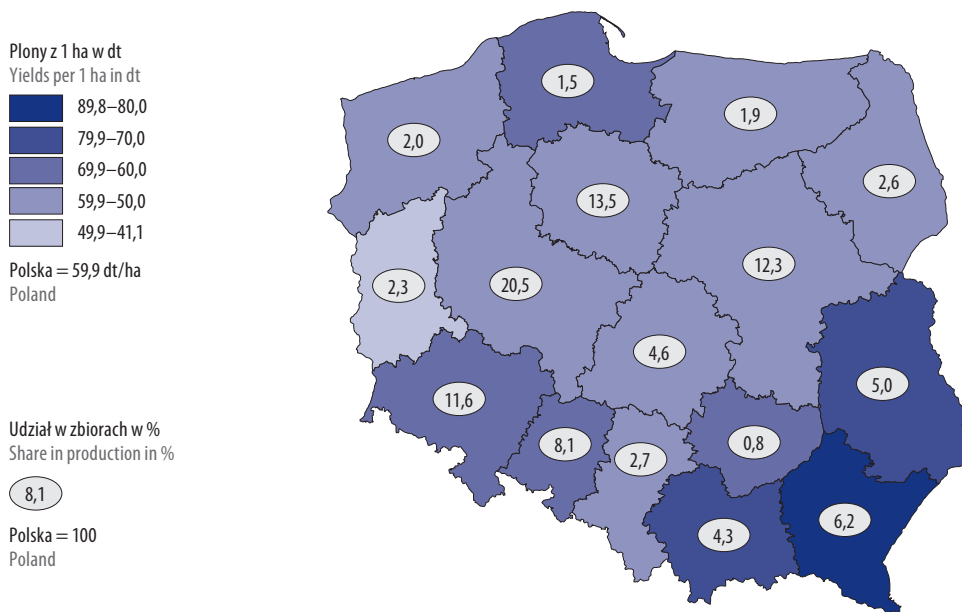
Wyszczególnienie Specification	2015		2017		2018	
	woje- wództwo voivodship	kraj country	woje- wództwo voivodship	kraj country	woje- wództwo voivodship	kraj country
	w odsetkach in percent					
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Zboża podstawowe z mieszan- kami zbożowymi Basic cereals with cereal mixed	84,4	88,4	81,7	86,9	80,3	85,1
pszenica wheat	53,7	39,1	48,3	36,5	48,3	36,7
żyto rye	1,9	7,2	2,0	8,4	1,9	8,1
jęczmień barley	16,2	10,6	17,8	11,9	16,7	11,4
owies oats	1,0	4,4	1,1	4,6	1,2	4,4
pszenżyto triticale	8,9	19,1	8,7	16,6	7,9	15,3
mieszanki zbożowe cereal mixed	2,8	8,0	3,6	8,9	4,3	9,4
Gryka, proso i inne zbożowe Buckwheat, millet and other cereals	0,0	0,4	0,1	0,5	0,3	0,5
Kukurydza na ziarno Maize for grain	15,6	11,3	18,3	12,6	19,4	14,4

^a Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

^a Excluding mixed cereals and pulses.

Zebrane w województwie opolskim zbiory kukurydzy na ziarno (314,3 tys. t) stanowiły 8,1% zbiorów krajowych i były o 45,1 tys. t (o 12,5%) niższe od notowanych przed rokiem (w kraju – o 3,9%). Niższe zbiory kukurydzy na ziarno w porównaniu z 2017 r. odnotowano w 10 województwach, największy spadek wystąpił w województwie lubuskim (o 46,0%). Wyższe zbiory odnotowano w 6 województwach, największy wzrost wystąpił w województwie zachodniopomorskim (o 42,3%).

Mapa 2. Zbiory i plony kukurydzy na ziarno w 2018 r.
Map 2. Production and yields of maize for grain in 2018

Ziemniaki Potatoes

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2018 r. wyniosła 7,1 tys. ha i była większa o 1,4 tys. ha (o 23,8%) niż w roku poprzednim i o 0,2 tys. ha (o 3,1%) w stosunku do 2015 r. (w kraju odpowiednio mniejsza: o 9,4% i o 0,5%). W porównaniu z 2017 r. areał uprawy ziemniaków zwiększył się w 8 województwach, w tym najwyższy wzrost wystąpił w województwie zachodniopomorskim (o 48,2%). Spadek odnotowano w pozostałych województwach, a największy wystąpił w województwie podlaskim (o 60,5%).

Tablica 5. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków
Table 5. Crop area, yields and production of potatoes

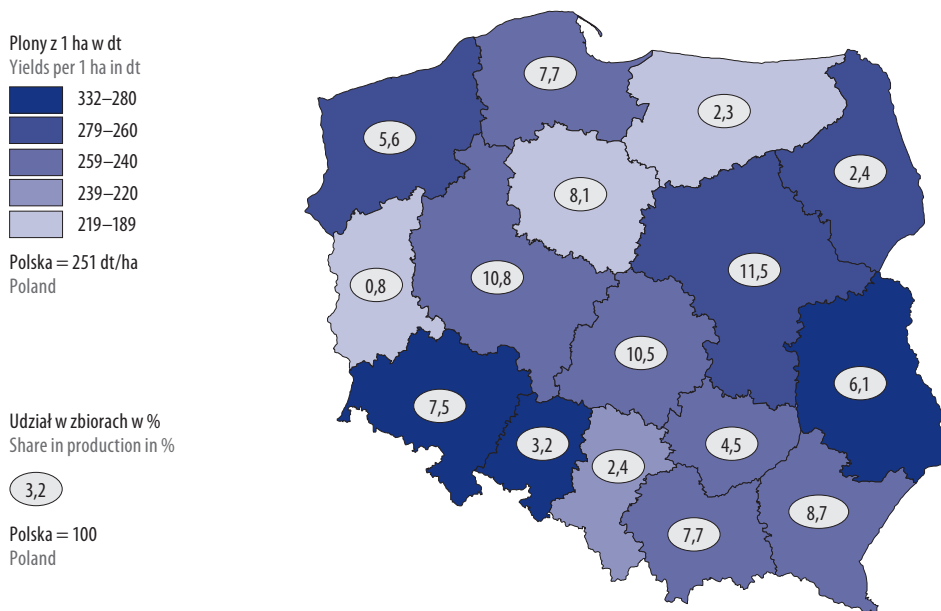
Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2017=100	kraj=100 country=100	
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	6930	5773	7147	103,1	123,8	2,5
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	234	359	332	141,9	92,5	132,3
Zbiory w t Production in t	162114	207431	237440	146,5	114,5	3,2

Tablica 5. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków (dok.)
 Table 5. Crop area, yields and production of potatoes (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2017=100	kraj=100 country=100	
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	4867	3596	4941	101,5	137,4	1,8
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	198	330	323	163,1	97,9	130,9
Zbiory w t Production in t	96367	118668	159594	165,6	134,5	2,3

Plony ziemniaków ukształtowały się na poziomie 332 dt/ha (w kraju – 251 dt/ha) i były o 7,5% niższe (w kraju – o 9,9%) niż przed rokiem, a o 41,9% wyższe od uzyskanych w 2015 r. (w kraju – o 19,5%). Pod względem wysokości plonów ziemniaków województwo opolskie uplasowało się na 1 miejscu w kraju.

Mapa 3. Zbiory i plony ziemniaków w 2018 r.
 Map 3. Production and yields of potatoes in 2018

Zbiory ziemniaków w województwie opolskim wynosiły 237,4 tys. t, co stanowiło 3,2% zbiorów krajowych. Na wielkość produkcji ziemniaków w województwie opolskim znaczący wpływ miał areal uprawy i plony uzyskane w gospodarstwach indywidualnych. Zbiory ziemniaków ogółem w porównaniu z 2017 r. zwiększyły się o 30,0 tys. t., tj. o 14,5% (w kraju – spadek o 18,4%), a w odniesieniu do 2015 r. o 75,3 tys. t., tj. o 46,5% (w kraju – o 18,9%). Wyższe zbiory ziemniaków niż przed rokiem były w 4 województwach, największy wzrost zbiorów ziemniaków odnotowano w województwie zachodniopomorskim (o 28,7%). Niższe zbiory ziemniaków odnotowano w 12 województwach i największy spadek wystąpił w województwie podlaskim (o 59,0%).

Buraki cukrowe

Sugar beets

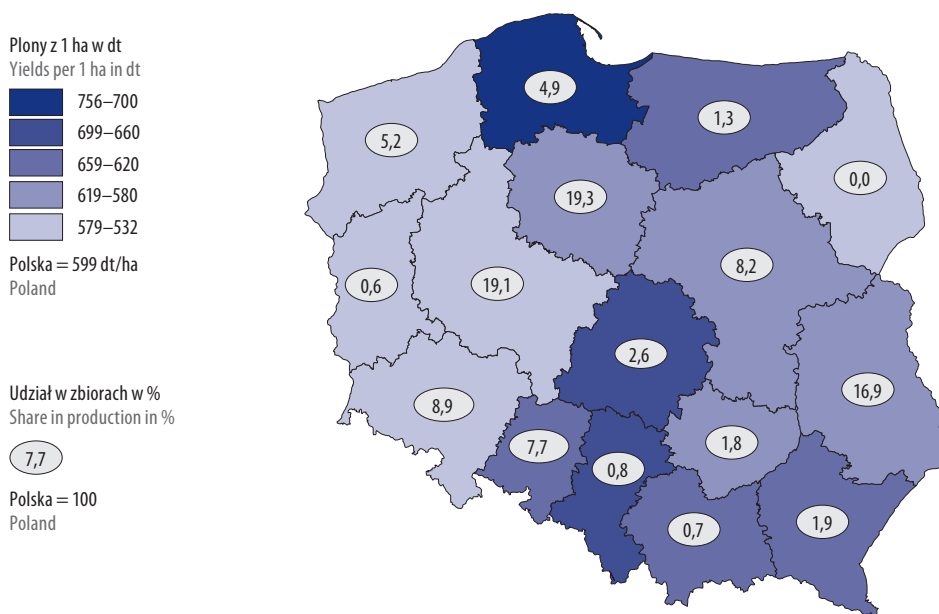
Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2018 r. wyniosła 17,0 tys. ha i była większa o 0,7 tys. ha (o 4,1%) od ubiegłorocznej (w kraju – o 3,1%) i o 6,6 tys. ha (o 62,9%) w odniesieniu do 2015 r. (w kraju – 32,6%). Zwiększenie areалу uprawy buraków cukrowych miało miejsce w 9 województwach, największy wzrost wystąpił w województwie podlaskim (o 166,7%). Powierzchnia uprawy buraków cukrowych zmniejszyła się natomiast w 7 województwach, w tym największy spadek odnotowano w województwie pomorskim (o 8,6%).

Tablica 6. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych
Table 6. Crop area, yields and production of sugar beets

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2017=100	kraj=100 country=100	
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	10417	16305	16968	162,9	104,1	7,1
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	506	696	650	128,5	93,4	108,5
Zbiory w t Production in t	527051	1134189	1103598	209,4	97,3	7,7
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	7107	11179	11304	159,1	101,1	5,7
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	501	709	647	129,1	91,3	106,4
Zbiory w t Production in t	356287	792637	730995	205,2	92,2	6,0

Plony buraków cukrowych ukształtowały się na poziomie 650 dt/ha, tj. o 6,6% niższym niż w 2017 r., a o 28,5% wyższym od uzyskanych w 2015 r. W kraju plony buraków cukrowych były również niższe niż przed rokiem (o 11,8%), a wyższe o 15,2% w stosunku do 2015 r. i wynosiły 599 dt/ha. Pod względem wysokości plonów buraków cukrowych województwo opolskie uplasowało się na 5 miejscu w kraju.

Mapa 4. Zbiory i plony buraków cukrowych w 2018 r.
Map 4. Production and yields of sugar beets in 2018

Produkcja buraków cukrowych w 2018 r. wynosiła 1103,6 tys. t i zmniejszyła się w porównaniu z ub. rokiem o 30,6 tys. t, tj. o 2,7% (w kraju – o 9,1%), a wzrosła o 576,5 tys. t (o 109,4%) w porównaniu z 2015 r. (w kraju – o 52,7%). W produkcji buraków znaczący udział (66,2%) miały gospodarstwa indywidualne, których zbiory w porównaniu z 2017 r. były o 7,8% niższe (w kraju – o 7,5%).

Rośliny oleiste

Oleaginous plants

Produkcja roślin oleistych w 2018 r. wynosiła 250,4 tys. t i była o 21,4 tys. t, tj. o 9,4% wyższa od ubiegłorocznej (w kraju – niższa o 18,1%). Decydujący udział w produkcji roślin oleistych miały rzepak i rzepik, których areał uprawy stanowił 98,3% ogólnej powierzchni uprawy i 99,0% zbiorów roślin oleistych (w kraju odpowiednio: 94,8% i 97,0%).

Tablica 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory roślin oleistych
Table 7. Crop area, yields and production of oleaginous plants

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2017=100	kraj=100 country=100
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	77759	73633	78806	101,3	107,0	8,8
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	30,8	31,1	31,8	103,2	102,3	124,7
Zbiory w t Production in t	239646	228926	250360	104,5	109,4	11,0

Tablica 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory roślin oleistych (dok.)

Table 7. Crop area, yields and production of oleaginous plants (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2017=100	kraj=100 country=100
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	50999	45278	52342	102,6	115,6	7,3
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	30,3	30,1	30,2	99,7	100,3	121,8
Zbiory w t Production in t	154617	136412	158060	102,2	115,9	8,9

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku wyniosła 77,5 tys. ha i była większa o 6,3 tys. ha (o 8,8%) od notowanej w poprzednim roku i o 2,2 tys. ha (o 2,9%) w odniesieniu do 2015 r. (w kraju odpowiednio niższa: o 7,6% i o 10,8%). Wzrost powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku w porównaniu z 2017 r. wystąpił w 8 województwach, największy w województwie świętokrzyskim (o 60,6%). Spadek odnotowano w pozostałych województwach, w tym największy w województwie kujawsko-pomorskim (o 35,7%).

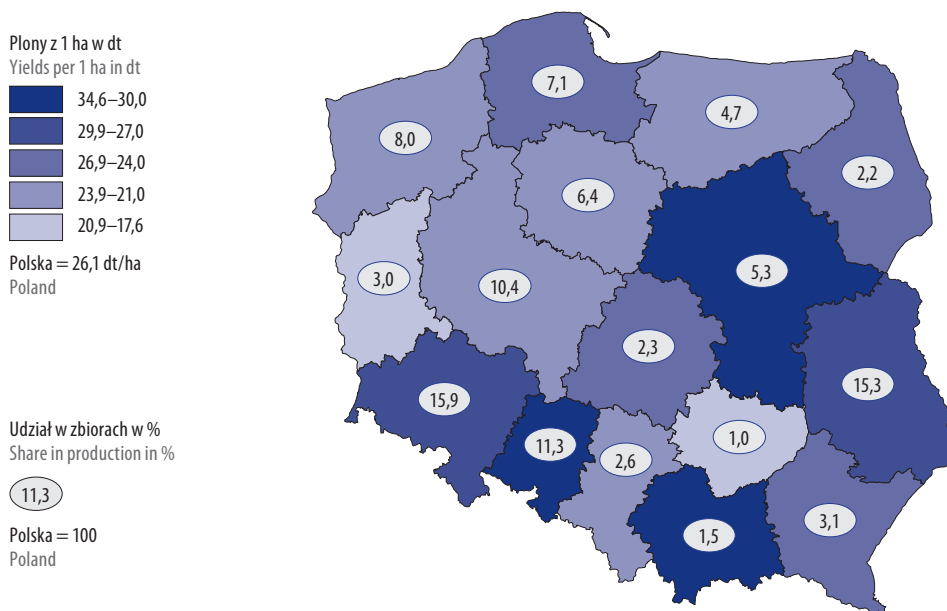
Tablica 8. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory rzepaku i rzepiku

Table 8. Crop area, yields and production of rape and turnip rape

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2017=100	kraj=100 country=100
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	75325	71210	77480	102,9	108,8	9,2
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	31,4	31,4	32,0	101,9	101,9	122,6
Zbiory w t Production in t	236192	223417	247865	104,9	110,9	11,3
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	49295	43801	51245	104,0	117,0	7,6
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	30,8	30,5	30,5	99,0	100,0	119,6
Zbiory w t Production in t	152019	133735	156094	102,7	116,7	9,1

W 2018 r. w województwie opolskim uzyskane plony rzepaku i rzepiku wynosiły 32,0 dt/ha (w kraju – 26,1 dt/ha). Plony rzepaku i rzepiku były wyższe o 1,9% zarówno w odniesieniu do 2017 r. jak i 2015 r. (w kraju odpowiednio niższe: o 11,5% i o 8,4%).

Mapa 5. Zbiory i plony rzepaku i rzepiku w 2018 r.
 Map 5. Production and yields of rape and turnip rape in 2018

Zbiory rzepaku i rzepiku ukształtowały się na poziomie 247,9 tys. t i stanowiły 11,3% zbiorów krajowych. W porównaniu z 2017 r. zwiększyły się o 24,4 tys. t, tj. o 10,9% (w kraju – niższe o 18,3%), a w stosunku do 2015 r. wzrosły o 11,7 tys. t, tj. o 4,9% (w kraju – spadek o 18,5%). Wyższe zbiory rzepaku i rzepiku w porównaniu z 2017 r. wystąpiły w 5 województwach, największy wzrost odnotowano w podkarpackim (o 26,5%). Niższe zbiory odnotowano w 11 województwach, w tym największy spadek wystąpił w kujawsko-pomorskim (o 53,9%).

Uprawy pastewne

Feed plants

W 2018 r. ogólna powierzchnia paszowa roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym, łącznie z powierzchnią trwałych użytków zielonych wyniosła 57,2 tys. ha. W porównaniu z 2017 r. zmniejszyła się o 4,5 tys. ha, tj. o 7,3%, a w stosunku do 2015 r. o 9,8 tys. ha, tj. o 14,6% (w kraju odpowiednio: o 1,7% i o 2,8%). Polowe uprawy pastewne przeznaczane na paszę zajmowały powierzchnię 19,8 tys. ha i stanowiły 4,5% ogólnej powierzchni zasiewów.

Tablica 9. Powierzchnia paszowa
Table 9. Area of feed plants

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2017=100	kraj=100 country=100	
Ogółem Grand total						
Ogółem w ha Grand total in ha	66973	61727	57191	85,4	92,7	1,3
Trwałe użytki zielone w ha Permanent grassland in ha	40542	40544	37413	92,3	92,3	1,2
Polowe uprawy pastewne: Field feed crops:						
w hektarach in hectares	26431	21183	19778	74,8	93,4	1,6
w % powierzchni zasiewów in % of sown area	5,9	4,6	4,5	x	x	x
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Razem w ha Total in ha	55689	50545	46441	83,4	91,9	1,1
Trwałe użytki zielone w ha Permanent grassland in ha	35992	36346	33541	93,2	92,3	1,1
Polowe uprawy pastewne: Field feed crops:						
w hektarach in hectares	19697	14199	12900	65,5	90,9	1,1
w % powierzchni zasiewów in % of sown area	5,9	4,1	3,9	x	x	x

Trwałe użytki zielone

Permanent grassland

Powierzchnia trwałych użytków zielonych w 2018 r. wyniosła 37,4 tys. ha i była o 3,1 tys. ha (o 7,7%) mniejsza zarówno niż w 2017 r. jak i w 2015 r. W ogólnej powierzchni trwałych użytków zielonych 91,2% stanowiły łąki, a 8,8% pastwiska.

Tablica 10. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory łąk oraz pastwisk trwałych
Table 10. Crop area, yields and production of permanent meadows and pastures

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2015=100	2017=100	kraj=100 country=100
Łąki trwałe						
Permanent meadows						
Powierzchnia w ha Area in ha	37430	37202	34122	91,2	91,7	1,2
Plony ^a z 1 ha w dt Yields ^a per 1 ha in dt	43,7	54,7	42,3	96,8	77,3	91,4
Zbiory ^a w t Production ^a in t	163450	203601	144456	88,4	71,0	1,1
Pastwiska trwałe						
Permanent pastures						
Powierzchnia w ha Area in ha	3112	3342	3291	105,8	98,5	0,8
Plony ^a z 1 ha w dt Yields ^a per 1 ha in dt	26,6	37,7	31,5	118,4	83,6	100,3
Zbiory ^a w t Production ^a in t	8279	12592	10360	125,1	82,3	0,8

a W przeliczeniu na siano.

a In terms of hay.

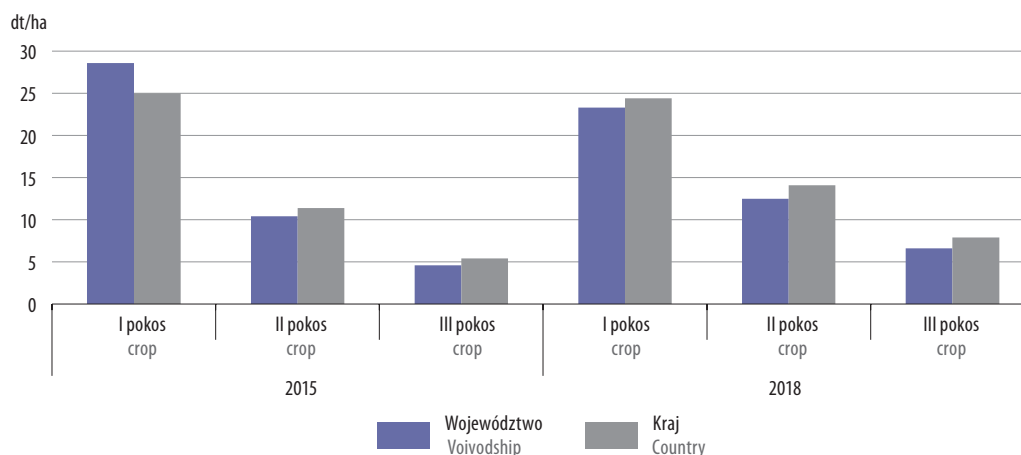
W odniesieniu do 2017 r. powierzchnia łąk trwałych zmniejszyła się o 3,1 tys. ha, tj. o 8,3% (w kraju – o 1,5%) i wyniosła 34,1 tys. ha. Produkcja siana z łąk trwałych ukształtowała się na poziomie 144,5 tys. t i była o 59,1 tys. t, tj. o 29,0% mniejsza niż w 2017 r. (w kraju – o 15,7%).

Tablica 11. Struktura zbiorów z łąk trwałych w 2018 r.
Table 11. Structure of production of permanent meadows in 2018

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	I pokos crop	II pokos crop	III pokos crop
	w odsetkach in percent			
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Łąki, z których zebrano trawę: Meadows from which grass was gathered:				
w postaci siana in form of hay	57,8	65,3	53,5	39,5
jako zielonkę na: kiszzenie as green fodder for: silage	22,6	19,1	24,1	32,3
bieżące skarmianie current feeding	9,4	6,9	11,9	13,3
Łąki użytkowane jako pastwiska Meadows used as pastures	10,2	8,6	10,6	14,9

Średni plon z trzech pokosów łąk (w przeliczeniu na siano) wynosił 42,3 dt/ha i był o 22,7% niższy od ubiegłorocznego (w kraju – o 14,6%). Pod względem wysokości plonów z łąk trwałych województwo opolskie uplasowało się na 11 miejscu w kraju. Najwyższe plony z trzech pokosów odnotowano w województwie łódzkim (59,7 dt/ha), a najniższe w pomorskim (31,0 dt/ha).

Wykres 9. Plony^a z łąk trwałych według pokosów
Chart 9. Yields^a from permanent meadows by crops

a W przeliczeniu na siano.
a In terms of hay.

W porównaniu z 2017 r. powierzchnia pastwisk trwałych zmniejszyła się o 0,1 tys. ha, tj. o 1,5% (w kraju – zwiększyła się o 5,5%) i wyniosła 3,3 tys. ha. Przy plonie 31,5 dt/ha produkcja zielonej masy (w przeliczeniu na siano) wynosiła 10,4 tys. t i była o 17,7% mniejsza od ubiegłorocznej (w kraju – o 9,4%). Pod względem wysokości plonów z pastwisk trwałych województwo opolskie uplasowało się na 7 miejscu w kraju. Najwyższe plony z pastwisk trwałych (w przeliczeniu na siano) odnotowano w województwie śląskim (41,8 dt/ha), najniższe w pomorskim (24,7 dt/ha).

Uprawy pastewne na paszę

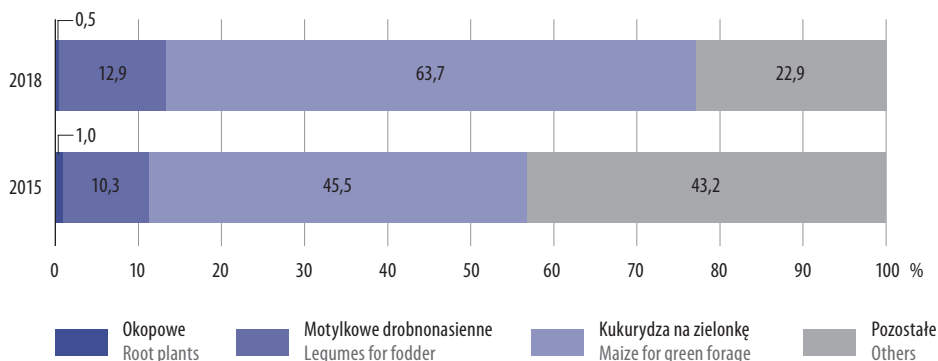
Feed crops for forage

Powierzchnia zasiewów roślin pastewnych uprawianych z przeznaczeniem na paszę wyniosła 19,8 tys. ha i była o 6,6% mniejsza od notowanej w 2017 r. oraz o 25,2% w stosunku do 2015 r.

W ogólnej powierzchni zasiewów roślin pastewnych na paszę 12,6 tys. ha zajmowała kukurydza, 2,6 tys. ha – motylkowe drobnonasienne, a 0,1 tys. ha – okopowe pastewne.

Wykres 10. Struktura powierzchni zasiewów upraw pastewnych stan w czerwcu

Chart 10. Structure of sown area of feed plants as of June

W ogólnej powierzchni zasiewów roślin pastewnych największy udział (63,7%) stanowiła uprawa kukurydzy na zielonkę. W porównaniu z 2017 r. powierzchnia tej uprawy zwiększyła się o 0,4 tys. ha, tj. o 3,5% (w kraju – o 0,9%). Wzrost powierzchni uprawy kukurydzy na zielonkę odnotowano w 7 województwach, największy w warmińsko-mazurskim (o 14,2%). Spadek uprawy kukurydzy na zielonkę wystąpił w 9 województwach, największy w małopolskim (o 45,0%).

Tablica 12. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory kukurydzy na zielonkę

Table 12. Crop area, yields and production of maize for green fodder

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2017=100	kraj=100 country=100	
Ogółem Total						
Powierzchnia w ha Area in ha	12030	12169	12589	104,6	103,5	2,1
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	341	446	445	130,5	99,8	104,5
Zbiory w t Production in t	409707	542092	559991	136,7	103,3	2,2

Tablica 12. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory kukurydzy na zielonkę (dok.)

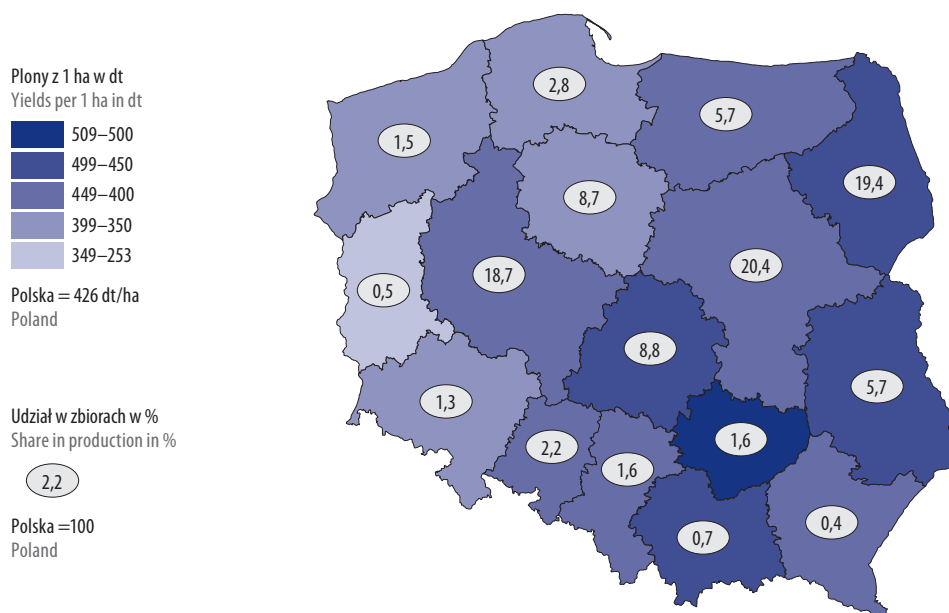
Table 12. Crop area, yields and production of maize for green fodder (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2015=100	2017=100	kraj=100 country=100	
W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms						
Powierzchnia w ha Area in ha	8236	8679	8995	109,2	103,6	1,6
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	331	438	415	125,4	94,7	95,4
Zbiory w t Production in t	272612	380140	373293	136,9	98,2	1,6

Przeciętne plony kukurydzy na zielonkę ukształtowały się na poziomie 445 dt/ha (w kraju – 426 dt/ha) i były o 0,2% niższe odniesieniu do 2017 r. (w kraju – o 12,5%). Pod względem wysokości plonów kukurydzy na zielonkę województwo opolskie uplasowało się na 6 miejscu w kraju.

Mapa 6. Zbiory i plony kukurydzy na zielonkę w 2018 r.

Map 6. Production and yields of maize for green fodder in 2018

Produkcja kukurydzy na zielonkę wynosiła 560,0 tys. t i w porównaniu z 2017 r. zwiększyła się o 17,9 tys. t, tj. o 3,3% (w kraju – spadek o 11,7%). W produkcji kukurydzy na zielonkę znaczący udział (66,7%) miały gospodarstwa indywidualne, w których zbiory w porównaniu z 2017 r. były o 1,8% niższe (w kraju – o 11,5%).

Produkcja ogrodnicza

Horticultural output

Produkcja warzywnicza

Vegetable production

Całkowita powierzchnia uprawy warzyw gruntowych (łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych) w 2018 r. wyniosła 2,5 tys. ha i była mniejsza o 0,3 tys. ha (o 12,1%) od ubiegłorocznej oraz o 0,8 tys. ha (o 24,3%) od zanotowanej w 2015 r. Łączna produkcja warzyw gruntowych wynosiła 40,7 tys. t i była niższa o 18,2% w porównaniu z 2017 r. oraz o 9,8% w stosunku do 2015 r. (w kraju odpowiednio: niższa o 10,3% i wyższa o 8,3%). Niższe od ubiegłorocznych zbiory warzyw gruntowych odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy spadek wystąpił w województwie lubuskim (o 22,3%).

Tablica 13. Struktura powierzchni uprawy i zbiorów warzyw gruntowych

Table 13. Structure of crop area and production of ground vegetables

Wyszczególnienie Specification	2015		2017		2018	
	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country
	w odsetkach in percent					
Powierzchnia Area						
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kapusta Cabbages	6,4	13,4	9,4	11,6	10,8	11,8
Kalafiory Cauliflowers	0,2	5,9	0,2	5,1	0,2	5,3
Cebula Onions	10,6	14,2	12,6	14,7	12,7	14,1
Marchew jadalna Carrots	6,1	12,6	5,5	12,5	5,9	12,7
Buraki ćwikłowe Beetroots	4,1	6,2	2,5	5,7	3,4	5,8
Ogórki Cucumbers	3,0	8,5	4,3	7,8	5,0	8,3
Pomidory Tomatoes	1,3	6,1	1,3	5,2	1,5	5,5
Pozostałe ^a Others ^a	68,2	33,1	64,1	37,5	60,5	36,5

a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.

a Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb and others.

Tablica 13. Struktura powierzchni uprawy i zbiorów warzyw gruntowych (dok.)
 Table 13. Structure of crop area and production of ground vegetables (cont.)

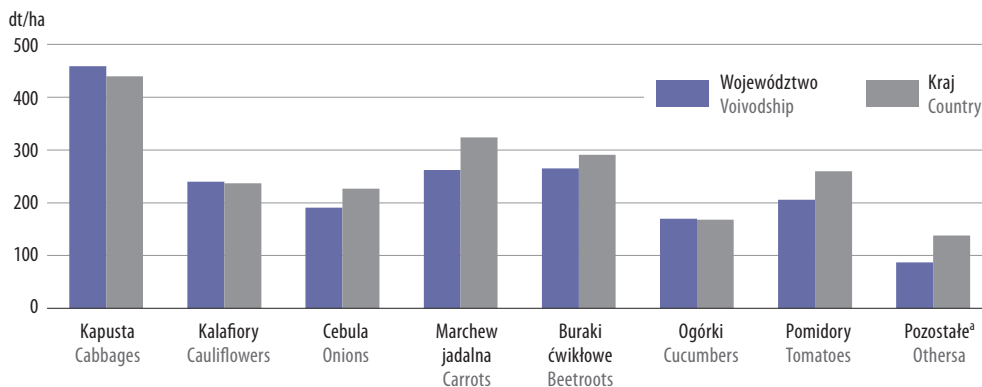
Wyszczególnienie Specification	2015		2017		2018	
	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country
	w odsetkach in percent					
Zbiory Production						
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kapusta Cabbages	17,4	23,1	25,2	22,0	30,4	22,2
Kalafiory Cauliflowers	0,3	5,1	0,3	5,2	0,3	5,4
Cebula Onions	15,1	14,5	16,3	14,6	14,9	13,7
Marchew jadalna Carrots	12,6	17,9	9,5	18,0	9,6	17,7
Buraki ćwikłowe Beetroots	8,4	7,8	4,0	7,3	5,5	7,3
Ogórki Cucumbers	3,3	5,8	4,4	5,4	5,2	6,0
Pomidory Tomatoes	1,6	6,2	1,6	5,6	1,9	6,2
Pozostałe ^a Others ^a	41,2	19,6	38,6	21,8	32,4	21,7

a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.
 a Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb and others.

Powierzchnia uprawy oraz produkcja wybranych gatunków warzyw w województwie opolskim w porównaniu z 2017 r. przedstawiały się następująco:

- kapusta – wzrost powierzchni uprawy o 0,3%, spadek plonów i zbiorów, odpowiednio: o 1,9% i o 1,6%;
- marchew jadalna – spadek powierzchni uprawy, plonów i zbiorów, odpowiednio: o 4,6%, o 14,4% i o 18,1%;
- cebula – spadek powierzchni uprawy, plonów i zbiorów, odpowiednio: o 11,1%, o 16,2% i o 25,4%;
- ogórki – wzrost powierzchni uprawy o 2,2%, spadek plonów i zbiorów, odpowiednio: o 4,5% i o 2,6%;
- pomidory – spadek powierzchni uprawy, plonów i zbiorów, odpowiednio: o 2,1%, o 5,5% i o 7,5%.

Wykres 11. Plony warzyw gruntowych w 2018 r.
Chart 11. Yields of ground vegetables in 2018

a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.
a Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb and others.

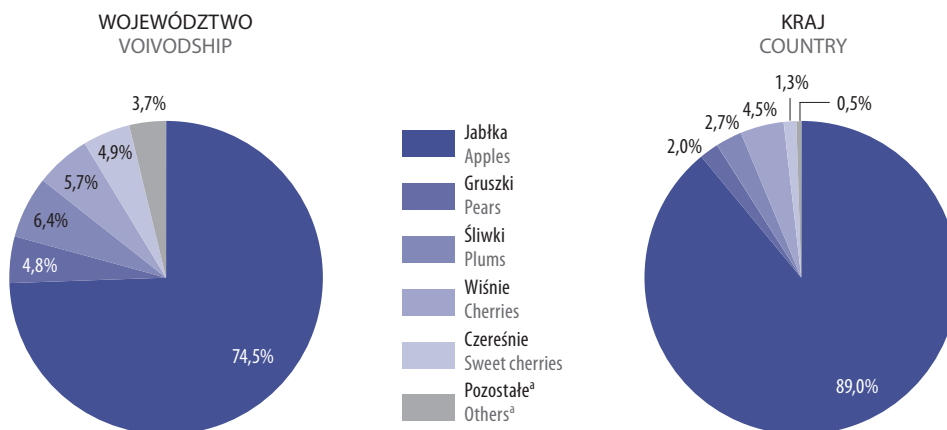
Produkcja sadownicza

Orchard production

W 2018 r. zbiory owoców z drzew wynosiły 5,9 tys. t i były o 2,0 tys. t (o 49,7%) wyższe od zbiorów uzyskanych w 2017 r. W kraju zbiory owoców z drzew w porównaniu z 2017 r. zwiększyły się o 69,2%. Wzrost zbiorów owoców z drzew wystąpił prawie we wszystkich województwach, w tym największy w województwie podkarpackim (o 151,5%). Spadek odnotowano jedynie w województwie dolnośląskim (o 4,2%).

W produkcji owoców z drzew ogółem największy udział (74,5%) stanowiły jabłka, których zbiory w 2018 r. wynosiły 4,4 tys. t i były o 1,5 tys. t wyższe od notowanych w poprzednim roku. Plony jabłek (w sadach) osiągnęły poziom 136,7 dt/ha, w kraju – 228,0 dt/ha.

Wykres 12. Struktura zbiorów owoców z drzew w sadach w 2018 r.
Chart 12. Structure of production of tree fruit in orchards in 2018

a Brzoskwinie, morele i orzechy włoskie.
a Peaches, apricots and walnuts.

Łącznie, w województwie opolskim zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2018 r. wynosiły 2,9 tys. t i były o 0,5 tys. t, tj. o 19,3% wyższe od zbiorów w 2017 r. W kraju zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych zwiększyły się o 16,7% w porównaniu z 2017 r. Wzrost zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych odnotowano w 14 województwach, największy w łódzkim (o 73,4%). Spadek natomiast wystąpił w 2 województwach, w lubuskim (o 13,4%) oraz kujawsko-pomorskim (o 3,6%).

Tablica 14. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach^a
 Table 14. Structure of production of berry fruit in orchards^a

Wyszczególnienie Specification	2015		2017		2018	
	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country	województwo voivodship	kraj country
	w odsetkach in percent					
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Truskawki ^{b,c} Strawberries ^{b,c}	70,5	40,4	67,1	35,9	63,0	33,9
Maliny ^d Raspberries ^d	2,2	15,4	2,6	21,1	3,6	20,0
Porzeczki Currants	7,7	30,4	5,7	26,0	7,3	28,5
Agrest Gooseberries	3,6	2,1	2,2	1,9	2,1	2,0
Jagodowe pozostałe ^e Other berries ^e	16,0	11,6	22,4	15,0	24,0	15,6

a W 2015 r. owoce zebrane w sadach i poza sadami. b Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. c,d Łącznie z: c – poziomkami, d – jeżyną bezkolcową. e Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

a In 2015 fruit harvested in orchards and outside. b Including cultivation in kitchen gardens. c,d Including: c – wild strawberries, d – thornless blackberry. e Chokeberries, blueberries, grapes, hazelnuts and others.

Największy udział (63,0%) w produkcji owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych miały truskawki, których produkcja wynosiła 1,8 tys. t i była o 12,1% wyższa (w kraju – o 9,9%) od ubiegłorocznej. Plony truskawek osiągnęły poziom 61,0 dt/ha i były o 13,6% wyższe niż przed rokiem (w kraju odpowiednio: 39,9 dt/ha i o 11,5%).

Zwierzęta gospodarskie

Livestock

W województwie opolskim w 2018 r. w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyło się поголівie drobiu i bydła, natomiast zmniejszyło się поголівie owiec i trzody chlewnej. W kraju podobnie jak i w województwie zwiększyła się liczebność поголівia drobiu i bydła, a zmniejszyła się trzody chlewnej oraz stada owiec.

Tablica 15. Pоголівie podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich
Table 15. Livestock of basic species

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w sztukach in heads			2015=100	2017=100	kraj=100 country=100
Bydło ^a Cattle ^a	116810	122861	126573	108,4	103,0	2,0
w tym krowy of which cows	40888	43326	45006	110,1	103,9	1,9
Trzoda chlewna ^a Pigs ^a	377470	410269	365515	96,8	89,1	3,3
w tym lochy of which sows	30089	35565	28735	95,5	80,8	3,9
Owce ^a Sheep ^a	2195	2857	2470	112,5	86,5	0,9
Drób ^b Poultry ^b	4417703	4356761	4761932	107,8	109,3	2,3

a Stan w grudniu. b Stan w czerwcu.

a As of December. b As of June.

Bydło

Cattle

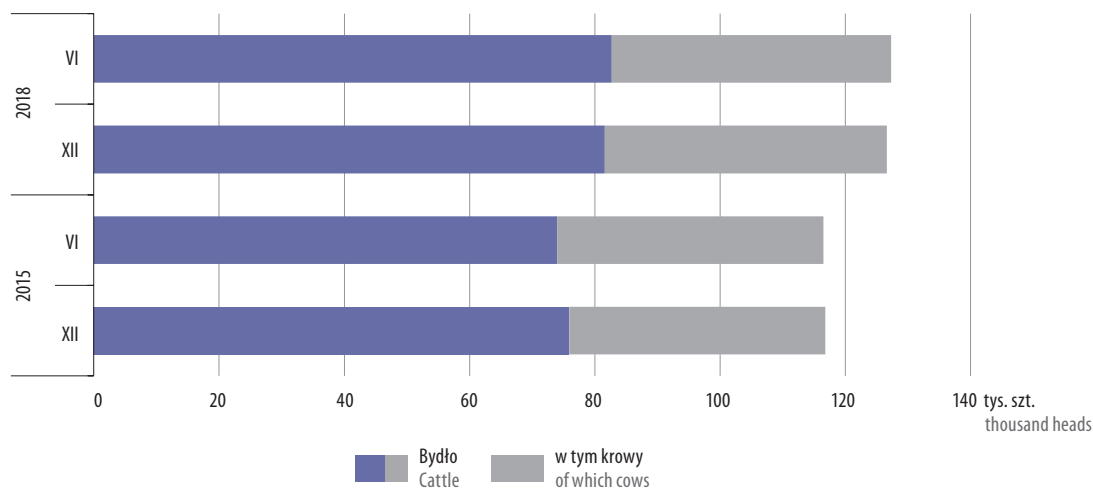
W grudniu 2018 r. поголівie bydła wyniosło 126,6 tys. szt. i było wyższe o 3,7 tys. szt. (o 3,0%) w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, a o 0,7 tys. szt. (o 0,6%) niższe w stosunku do stanu w czerwcu 2018 r. W kraju поголівie bydła w porównaniu ze stanem notowanym w grudniu 2017 r. wzrosło o 2,4%, a w stosunku do stanu w czerwcu 2018 r. zmniejszyło się o 0,3%. W odniesieniu do 2015 r. поголівie bydła zwiększyło się o 9,8 tys. szt., tj. o 8,4% (w kraju – o 7,3%). Udział поголівia bydła w grudniu 2018 r. w województwie opolskim stanowił 2,0% поголівia krajowego.

Pоголівie krów w województwie opolskim w grudniu 2018 r. wyniosło 45,0 tys. szt. i zwiększyło się w skali roku o 1,7 tys. szt. (o 3,9%) i o 0,4 tys. szt. (o 1,0%) w stosunku do stanu w czerwcu 2018 r. (w kraju odpowiednio: więcej o 3,3% i mniej o 0,5%).

W grudniu 2018 r. поголівie krów mlecznych wyniosło 40,8 tys. szt., tj. 90,5% ogólnej populacji krów (w kraju – 91,6%). W porównaniu z analogicznym okresem 2017 r. udział krów mlecznych w ogólnym поголівiu krów zwiększył się o 0,6 p. proc. (w kraju – zmniejszył się o 0,4 p. proc.).

Wykres 13. Pogłowie bydła stan na początku miesiąca

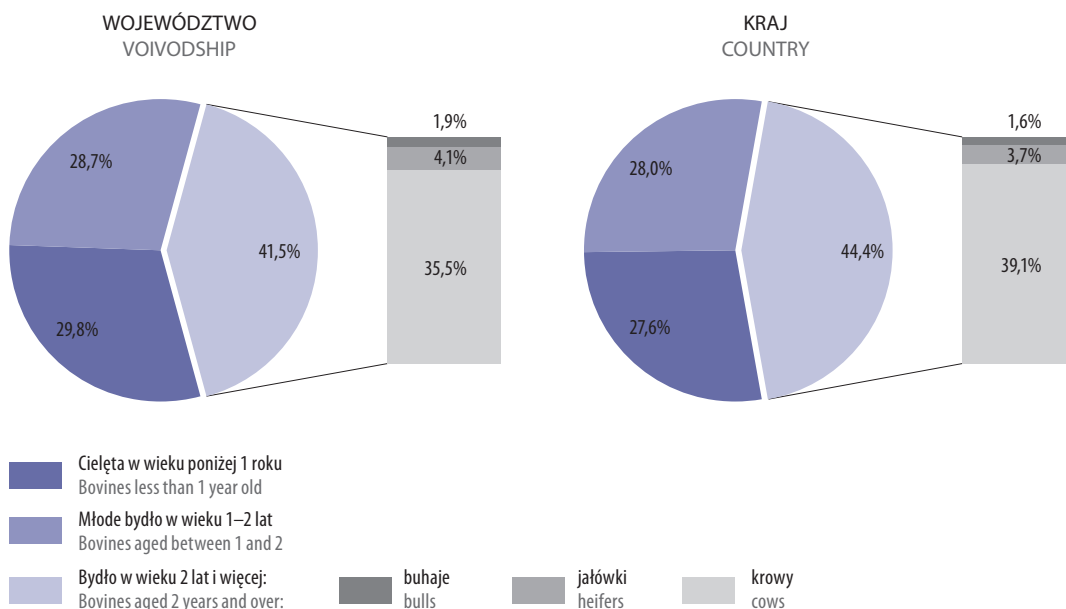
Chart 13. Cattle livestock as of the beginning of the month

W skali roku wzrosła liczebność pogłowia bydła w wieku 2 lat i więcej (z wyłączeniem krów), cieląt w wieku poniżej 1 roku oraz grupy młodego bydła w wieku 1–2 lat odpowiednio: o 5,6%, o 3,7% i o 0,8%.

Wykres 14. Struktura pogłowia bydła w 2018 r. stan w dniu 1 XII

Chart 14. Structure of cattle livestock in 2018 as of 1 XII

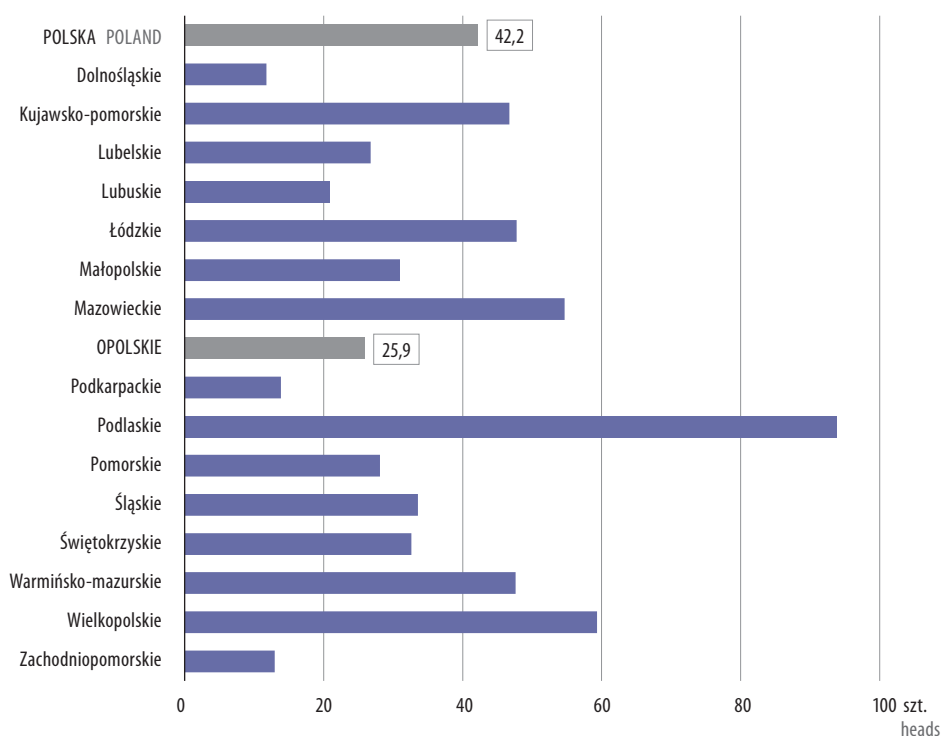

W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła notowanego w grudniu 2017 r. wzrósł udział krów – o 0,2 p. proc. (w kraju – o 0,3 p. proc.), grupy cieląt w wieku poniżej 1 roku oraz pozostałego bydła w wieku 2 lat i więcej (z wyłączeniem krów) po – 0,2 p. proc. (w kraju odpowiednio: spadek o 0,8 p. proc. i wzrost o 0,1 p. proc.). Obniżeniu natomiast uległ stan młodego bydła w wieku 1–2 lat – o 0,6 p. proc. (w kraju – wzrost o 0,4 p. proc.). W województwie opolskim odnotowano wyższy udział w stosunku do struktury krajowej cieląt w wieku poniżej 1 roku, młodego bydła w wieku 1–2 lat oraz pozostałego bydła w wieku 2 lat i więcej (z wyłączeniem krów). Odsetek krów w województwie opolskim był niższy niż w kraju.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2018 r. wyniosła 25,9 szt., w tym krów – 9,2 szt. wobec 24,4 szt. i 8,6 szt. w grudniu 2017 r. (w kraju odpowiednio: 42,2 szt. i 16,5 szt. wobec 41,3 szt. i 16,0 szt.). Pod względem obsady bydła na 100 ha użytków rolnych województwo opolskie zajmowało 12 miejsce w kraju. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w województwie podlaskim (93,9 szt.), natomiast najniższą – w województwie dolnośląskim (11,8 szt.).

Wykres 15. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w 2018 r. stan w dniu 1 XII

Chart 15. Cattle per 100 ha of agricultural land in 2018 as of 1 XII

W przekroju terytorialnym w 12 województwach odnotowano wzrost pogłowia bydła w grudniu 2018 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r., największy w zachodniopomorskim (o 15,6%). W pozostałych województwach odnotowano spadek, w tym największy w województwie podkarpackim (o 5,6%).

Trzoda chlewna

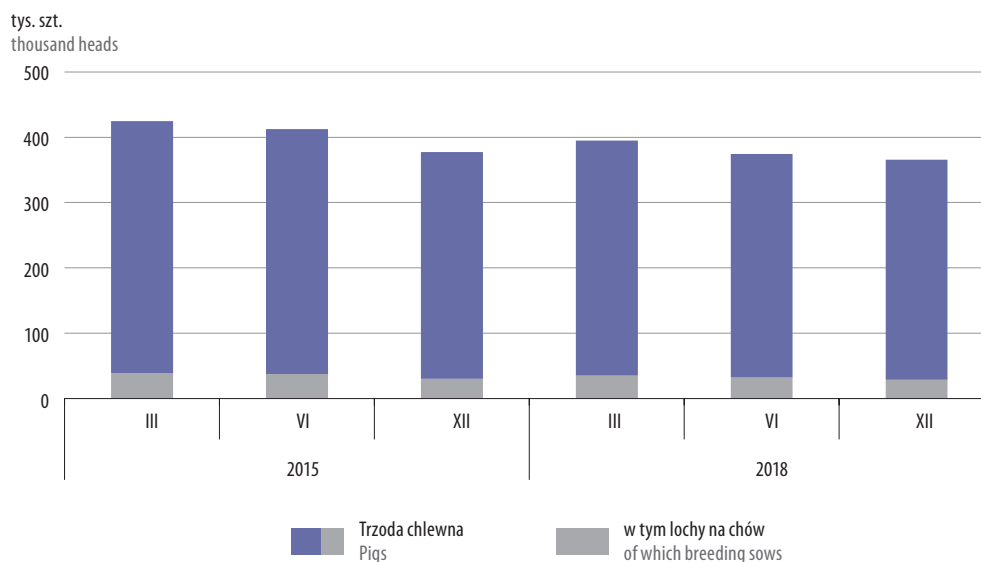
Pigs

W grudniu 2018 r. pogłowie trzody chlewniej ogółem wyniosło 365,5 tys. szt. i zmniejszyło się w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku o 44,8 tys. szt. (o 10,9%), a o 8,7 tys. szt. (o 2,3%) w odniesieniu do stanu w czerwcu 2018 r. W kraju pogłowie trzody chlewniej było niższe o 7,4% od stanu zanotowanego w analogicznym okresie 2017 r. i o 6,8% w porównaniu z liczebnością stada trzody chlewniej w czerwcu 2018 r. W stosunku do 2015 r. odnotowano zmniejszenie pogłowia trzody chlewniej o 12,0 tys. szt., tj. o 3,2% (w kraju – wzrost o 4,1%). Udział pogłowia trzody chlewniej w województwie opolskim w pogłowie krajowym w grudniu 2018 r. wyniósł 3,3%.

Stado loch na chów w porównaniu z grudniem 2017 r. zmniejszyło się o 6,8 tys. szt. (o 19,2%) do poziomu 28,7 tys. szt., w tym pogłowie loch prośnych o 5,1 tys. szt. (o 20,2%) do 20,1 tys. szt. (w kraju odpowiednio: o 18,0% i o 18,7%). W stosunku do stanu w czerwcu 2018 r. liczba loch na chów zmniejszyła się o 3,3 tys. szt., tj. o 10,2% (w kraju – o 14,5%), w tym loch prośnych – o 2,2 tys. szt., tj. o 9,8% (w kraju – o 14,1%).

Wykres 16. Pogłowie trzody chlewniej stan na początku miesiąca

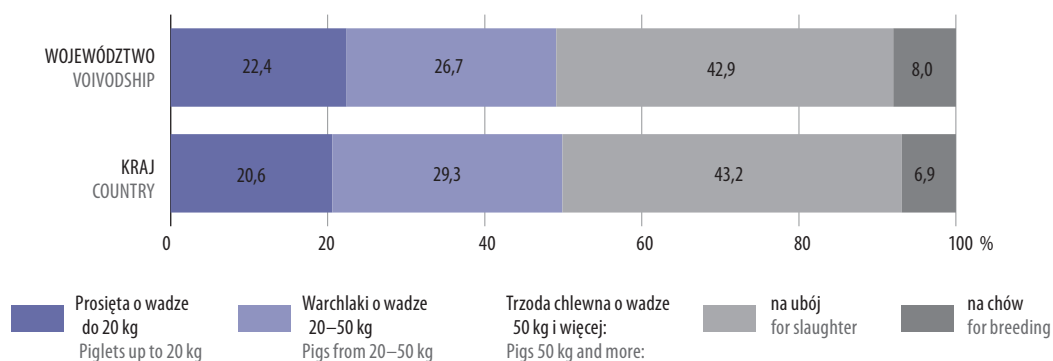
Chart 16. Pigs livestock as of the beginning of the month

W porównaniu ze strukturą trzody chlewniej ogółem odnotowaną w grudniu 2017 r. zmniejszył się udział warchlaków, trzody chlewniej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów oraz prosiąt (odpowiednio: o 1,4 p. proc., o 0,9 p. proc. i o 0,7 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział trzody chlewniej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (o 3,0 p. proc.). W kraju w grudniu 2018 r. w stosunku do danych uzyskanych w analogicznym okresie 2017 r. spadł udział prosiąt (o 2,3 p. proc.), trzody chlewniej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów (o 0,9 p. proc.) oraz warchlaków (o 0,1 p. proc.). Wzrósł udział grupy trzody chlewniej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (o 3,3 p. proc.).

Wykres 17. Struktura pogłowia trzody chlewnej w 2018 r. stan w dniu 1 XII

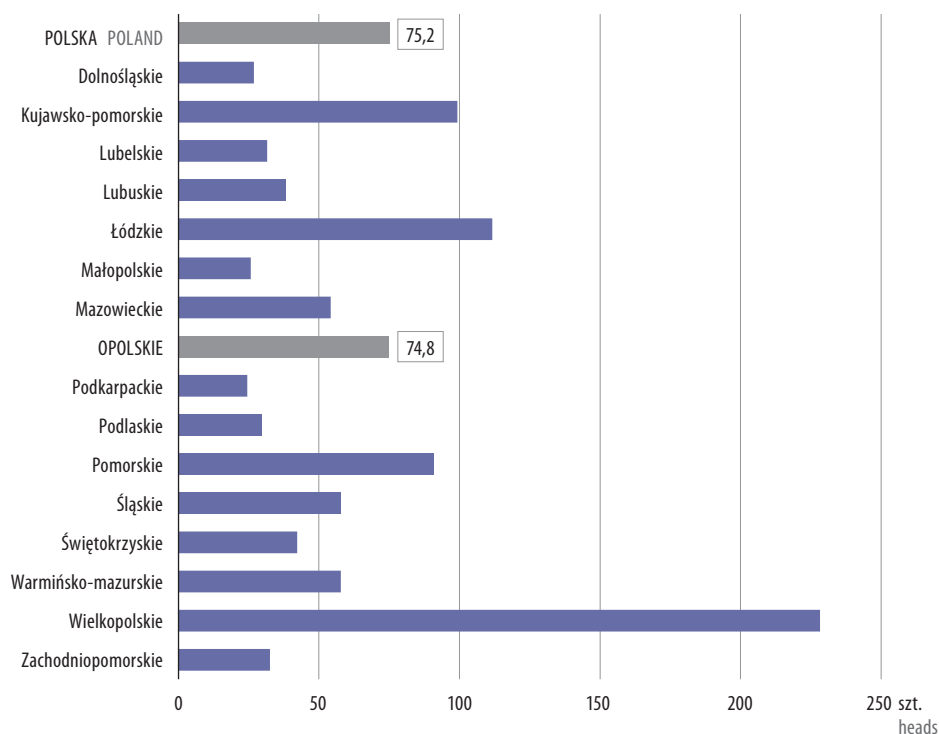
Chart 17. Structure of pigs livestock in 2018 as of 1 XII

W grudniu 2018 r. obsada trzody chlewnej ogółem, w tym loch na chów, na 100 ha użytków rolnych wyniosła odpowiednio: 74,8 szt. i 5,9 szt. wobec 81,6 szt. i 7,1 szt. w grudniu 2017 r. (w kraju odpowiednio: 75,2 szt. i 5,1 szt. wobec 81,4 szt. i 6,2 szt.). Pod względem obsady trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych województwo opolskie zajmowało 5 miejsce w kraju. Najwyższą obsadę odnotowano w województwie wielkopolskim (228,2 szt.), natomiast najniższą – w województwie podkarpackim (24,5 szt.).

Wykres 18. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w 2018 r. stan w dniu 1 XII

Chart 18. Pigs per 100 ha of agricultural land in 2018 as of 1 XII

W przekroju terytorialnym w grudniu 2018 r. w porównaniu ze stanem notowanym przed rokiem spadek pogłowia trzody chlewnej ogółem wystąpił w 12 województwach, największy odnotowano w województwie małopolskim (o 24,7%). Wzrost pogłowia trzody chlewnej odnotowano w 4 województwach, w tym największy w województwie dolnośląskim (o 18,6%).

Owce Sheep

W grudniu 2018 r. pogłowie owiec wyniosło 2,5 tys. szt. i było o 13,5% niższe w porównaniu ze stanem w grudniu 2017 r. (w kraju – o 0,6%), a wyższe w stosunku do 2015 r. o 12,5% (w kraju – o 20,7%). Liczebność stada maciorek zmniejszyła się o 0,1% (w kraju – o 5,2%). W stosunku do stanu notowanego w czerwcu 2018 r. pogłowie owiec ogółem zwiększyło się o 28,8%, a populacja maciorek o 4,2% (w kraju odpowiednio spadek: o 3,6% i o 4,7%). Udział pogłowia owiec w województwie opolskim w pogłowie krajowym wyniósł 0,9%.

W grudniu 2018 r. w strukturze pogłowia owiec udział maciorek (tj. samic, które miały już potomstwo i samic pokrytych po raz pierwszy) wyniósł 68,0% (w kraju – 59,2%) i zwiększył się w skali roku o 9,2 p. proc. (w kraju – zmniejszył się o 2,9 p. proc.).

W województwie opolskim obsada pogłowia owiec na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2018 r. wyniosła 0,5 szt., wobec 0,6 szt. w 2017 r. (w kraju po 1,8 szt.). Najwyższym wskaźnikiem charakteryzowało się województwo małopolskie (14,3 szt.), a najniższym – województwo mazowieckie (0,3 szt.).

W przekroju terytorialnym w ujęciu rocznym spadek pogłowia owiec odnotowano w 8 województwach, największy w województwie śląskim (o 42,7%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost pogłowia owiec, największy wystąpił w województwie warmińsko-mazurskim (o 94,9%).

Drób Poultry

W czerwcu 2018 r. pogłowie drobiu w województwie opolskim wyniosło 4761,9 tys. szt. i było wyższe niż przed rokiem o 405,2 tys. szt. (o 9,3%) i o 344,2 tys. szt., tj. o 7,8% w stosunku do 2015 r. W kraju pogłowie drobiu wzrosło zarówno w porównaniu z 2017 r. jak i 2015 r. odpowiednio: o 4,4% i o 26,2%. Rolnicy w województwie opolskim w 2018 r. utrzymywali 2,3% krajowego pogłowia drobiu ogółem.

Tablica 16. Pogłowie drobiu według gatunków stan w czerwcu

Table 16. Poultry stocks by species as of June

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018			
	w tysiącach sztuk in thousand heads			2015=100	2017=100	kraj=100 country=100
Ogółem Total	4417,7	4356,8	4761,9	107,8	109,3	2,3
W tym drób kurzy Of which hens	4330,6	4218,5	4576,4	105,7	108,5	2,5
w tym nioski of which laying	872,5	775,2	867,7	99,4	111,9	1,6

W czerwcu 2018 r. obsada drobiu ogółem, w tym drobiu kurzego, na 100 ha użytków rolnych wyniosła odpowiednio: 974,7 szt. i 936,7 szt. wobec 866,1 szt. i 838,6 szt. w czerwcu 2017 r. (w kraju odpowiednio: 1405,9 szt. i 1242,1 szt. wobec 1351,1 szt. i 1215,0 szt.). Pod względem obsady drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych województwo opolskie zajmowało 12 miejsce w kraju. Najwyższym wskaźnikiem charakteryzowało się województwo śląskie (2401,9 szt.), a najniższym – województwo lubelskie (596,8 szt.).

W przekroju terytorialnym wzrost pogłowia drobiu ogółem w czerwcu 2018 r. w porównaniu ze stanem rejestrowanym przed rokiem zanotowano w 9 województwach, w tym największy w województwie warmińsko-mazurskim (o 17,7%). Spadek pogłowia drobiu odnotowano w 7 województwach, największy w województwie małopolskim (o 11,5%).

Skup i ceny wybranych produktów rolnych

Procurement and prices of selected agricultural products

W województwie opolskim w 2018 r. skupiono produkty rolne o wartości 2179,7 mln zł (w cenach bieżących, bez podatku VAT), tj. o 4,0% niższej niż w 2017 r., a wyższej o 13,7% w odniesieniu do 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 1,6% i o 12,6%). Udział województwa w krajowej wartości skupu produktów rolnych zmniejszył się z 3,5% w 2017 r. do 3,4% w 2018 r. Wartość skupu produktów rolnych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w omawianym okresie zmniejszyła się o 1,1% (w kraju – o 2,0%) i wynosiła 4461,45 zł.

W 2018 r. wartość skupionych produktów roślinnych osiągnęła poziom 1206,0 mln zł i w stosunku do 2017 r. zmniejszyła się o 2,5%, a w porównaniu z 2015 r. wzrosła o 12,2%. Równocześnie stanowiła ona 55,3% ogólnej wartości skupu w województwie (w 2017 r. – 54,5%; w kraju odpowiednio: 29,7% i 29,9%). W 2018 r. wartość skupu produktów zwierzęcych wynosiła 973,7 mln zł i w porównaniu z 2017 r. zmniejszyła się o 5,7%, a w stosunku do 2015 r. zwiększyła się o 15,5%.

Zboża

Cereals

Skup zbóż w 2018 r. wynosił 918,3 tys. t i był mniejszy o 241,5 tys. t (o 20,8%) niż w roku poprzednim (w kraju – o 12,8%) i o 97,9 tys. t (o 9,6%) w porównaniu z 2015 r. Skup zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi osiągnął wartość 722,8 tys. t i w porównaniu z 2017 r. zmniejszył się o 214,9 tys. t, tj. o 22,9% (w kraju – o 17,7%). Odnotowano również spadek w skupie pszenicy – o 211,6 tys. t oraz jęczmienia – o 15,2 tys. t. W okresie lipiec–grudzień 2018 r. skupiono 441,1 tys. t zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, tj. o 30,4% mniej niż w analogicznym okresie 2017 r.

W 2018 r. w strukturze skupu zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi największy udział stanowił skup pszenicy – 81,8% (w kraju – 70,0%). W porównaniu z 2017 r. udział skupu pszenicy zmniejszył się o 3,8 p. proc. (w kraju – o 4,1 p. proc.). W 2018 r. skup pszenicy wynosił 591,3 tys. t i był o 26,4% mniejszy niż przed rokiem (w kraju – o 22,2%). W okresie od lipca do grudnia 2018 r. skupiono łącznie 350,3 tys. t pszenicy (o 33,5% mniej niż w analogicznym okresie 2017 r.), co stanowiło 44,7% zbiorów (w 2017 r. – 55,5%). Skup żyta w 2018 r. w porównaniu z 2017 r. zwiększył się o 2,2% (w kraju – spadek o 12,0%) do poziomu 12,1 tys. t. W okresie lipiec–grudzień 2018 r. skupiono 8,3 tys. t żyta, tj. o 15,7% więcej niż przed rokiem. Skup żyta w omawianym okresie stanowił 27,0% jego zbiorów (w 2017 r. – 18,5%).

Średnia roczna cena skupu zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wynosiła 70,05 zł za 1 dt i była o 10,5% wyższa niż przed rokiem i o 9,2% niż w 2015 r. W kraju przeciętna cena skupu zbóż podstawowych w 2018 r. wynosiła 70,26 zł za 1 dt i wzrosła o 9,3% w odniesieniu do 2017 r. i o 10,6% w stosunku do 2015 r.

Tablica 17. Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów roślinnych w skupie i na targowiskach w 2018 r.

Table 17. Average annual procurement and marketplace prices of basic crops in 2018

Wyszczególnienie Specification	Skup Procurement			Targowiska Marketplaces		
	w złotych in zlotys	2015=100	2017=100	w złotych in zlotys	2015=100	2017=100
Województwo Voivodship						
Ziarno zbóż ^a za 1 dt: Cereal grain ^a per dt:						
pszenicy wheat	70,75	108,5	110,4	94,34	122,3	105,9
żyta rye	61,73	123,9	111,0	–	x	x
jęczmienia barley	67,94	111,5	112,0	79,24	119,5	110,2
owsa i mieszanek zbożowych oats and cereal mixed	51,05	113,4	109,9	71,77	130,2	111,8
Ziemniaki jadalne ^b za 1 dt Edible potatoes ^b per dt	51,26	89,0	106,4	110,32	128,8	107,5
Kraj Country						
Ziarno zbóż ^a za 1 dt: Cereal grain ^a per dt:						
pszenicy wheat	72,62	108,7	109,3	83,63	110,6	106,0
żyta rye	59,67	116,0	109,1	67,10	114,4	106,1
jęczmienia barley	67,96	111,3	111,0	77,83	110,0	107,0
owsa i mieszanek zbożowych oats and cereal mixed	58,24	120,4	113,2	67,82	113,2	104,9
Ziemniaki jadalne ^b za 1 dt Edible potatoes ^b per dt	58,01	113,4	110,6	96,95	118,2	110,9

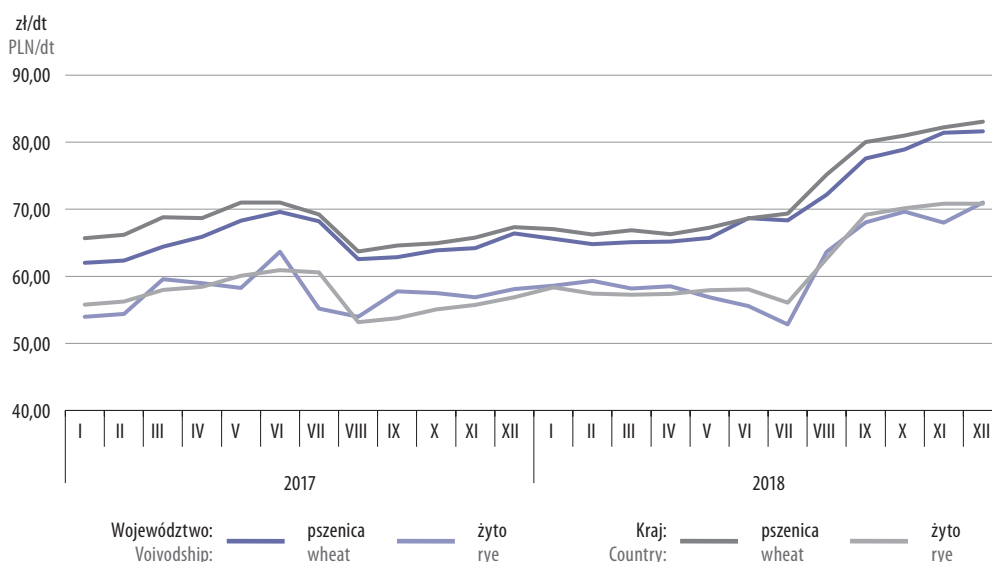
a W skupie bez ziarna siewnego. b Bez wczesnych.

a In procurement excluding sowing seed. b Excluding early kinds.

W 2018 r. w województwie opolskim za 1 dt pszenicy w skupie płacono średnio 70,75 zł, tj. o 10,4% więcej niż przed rokiem, a za żyto – 61,73 zł (o 11,0% więcej). W kraju średnia roczna cena pszenicy wynosiła 72,62 zł za 1 dt (w porównaniu z 2017 r. – wzrost o 9,3%), a żyta – 59,67 zł za 1 dt (wzrost – o 9,1%).

W II półroczu 2018 r. przeciętna cena pszenicy wynosiła 74,68 zł za 1 dt i wzrosła o 17,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r., natomiast żyta ukształtowała się na poziomie 62,73 zł za 1 dt i była o 16,5% wyższa niż przed rokiem.

Wykres 19. Ceny skupu wybranych zbóż
 Chart 19. Procurement prices of selected cereals

Na targowiskach w województwie opolskim w 2018 r. za 1 dt pszenicy płacono średnio 94,34 zł, tj. więcej o 5,9% niż w roku poprzednim.

Ziemniaki

Potatoes

Skup ziemniaków w województwie opolskim w 2018 r. wyniósł 49,1 tys. t i był o 10,5 tys. t, tj. o 27,2% większy niż przed rokiem (w kraju – spadek o 5,0%), w odniesieniu do 2015 r. mniejszy o 2,7 tys. t, tj. o 5,3% (w kraju – wyższy o 12,9%). Średnia cena skupu ziemniaków za 1 dt wynosiła 50,97 zł i była wyższa o 10,0% od notowanej rok wcześniej (w kraju odpowiednio: 42,58 zł za 1 dt i wyższa o 14,9%), a w porównaniu z 2015 r. niższa o 8,2% (w kraju – wyższa o 6,7%). Średnia cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w 2018 r. wynosiła 51,26 zł za 1 dt, tj. o 6,4% więcej niż przed rokiem (w kraju – 58,01 zł za 1 dt, wzrost o 10,6% w porównaniu z 2017 r.). W obrocie targowiskowym średnia roczna cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) była o 7,5% wyższa od notowanej w 2017 r. i wynosiła 110,32 zł za 1 dt.

Buraki cukrowe

Sugar beets

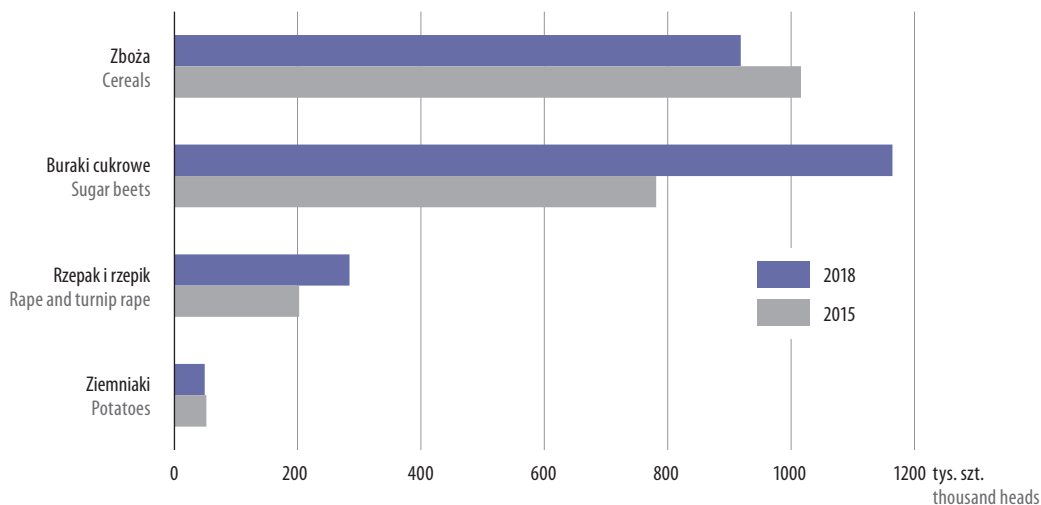
W 2018 r. skupiono 1164,5 tys. t buraków cukrowych, tj. więcej o 87,8 tys. t (o 8,2%) niż w roku poprzednim i o 383,4 tys. t (o 49,1%) w stosunku do 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 0,7% i o 38,7%). Średnia cena skupu 1 dt buraków cukrowych wynosiła 7,73 zł i była o 0,9% wyższa w stosunku do ceny ubiegłorocznej, a o 37,5% niższa w porównaniu z 2015 r. W kraju średnia cena skupu 1 dt buraków cukrowych wzrosła o 10,1% w stosunku do 2017 r., a w porównaniu z 2015 r. spadła o 11,9%.

Rzepak i rzepik

Rape and turnip rape

Skup rzepaku i rzepiku w 2018 r. wynosił 283,8 tys. t i był wyższy o 21,2 tys. t, tj. o 8,1% niż przed rokiem i o 81,6 tys. t (o 40,3%) niż w 2015 r. (w kraju odpowiednio niższy: o 8,4% i o 16,5%). Średnia cena skupu 1 dt rzepaku i rzepiku była niższa w stosunku do ceny notowanej rok wcześniej o 0,4% (w kraju – o 1,4%) i wynosiła 156,81 zł, a w porównaniu z 2015 r. wyższa o 4,4% (w kraju – o 3,2%).

Wykres 20. Skup wybranych produktów roślinnych
Chart 20. Procurement of selected crop products

Żywiec rzeźny

Animals for slaughter

Skup żywca rzeźnego w 2018 r. wynosił 140,3 tys. t i był niższy o 3,1 tys. t, tj. o 2,1% od ilości skupionego żywca rzeźnego w 2017 r. (w kraju – wyższy o 1,5%), a wyższy o 8,9 tys. t, tj. o 6,8% od odnotowanego w 2015 r. (w kraju – o 11,4%). W strukturze żywca rzeźnego ogółem największy udział miał skup żywca wieprzowego (54,4%), a następnie drobiowego (39,9%).

Skup żywca wieprzowego wynosił 76,3 tys. t i był większy o 4,3 tys. t (o 5,9%) niż w 2017 r. (w kraju – o 5,3%). Przeciętna cena skupu 1 kg żywca wieprzowego w 2018 r. wynosiła 4,63 zł (w kraju – 4,48 zł) i była niższa o 13,6% od notowanej w 2017 r. (w kraju – o 11,4%).

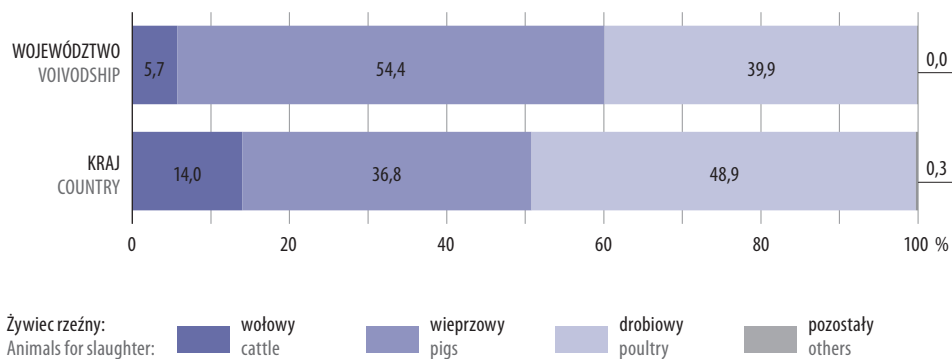
Tablica 18. Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów zwierzęcych w skupie
 Table 18. Average annual procurement prices of basic animal products

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018		
	w złotych in zlotys		2015=100	2017=100	
Województwo Voivodship					
Żywiec rzeźny za 1 kg: Animals for slaughter per kg:					
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	5,97	6,19	6,31	105,6	102,0
trzoda chlewna pigs	4,15	5,36	4,63	111,5	86,4
drób poultry	3,53	3,48	3,53	99,9	101,4
Mleko krowie za 1 l Cows' milk per l	1,18	1,39	1,37	115,6	98,3
Kraj Country					
Żywiec rzeźny za 1 kg: Animals for slaughter per kg:					
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	6,02	6,35	6,58	109,3	103,6
trzoda chlewna pigs	4,30	5,05	4,48	104,2	88,6
drób poultry	3,94	3,69	3,77	95,7	102,1
Mleko krowie za 1 l Cows' milk per l	1,13	1,39	1,35	118,7	96,8

Skup żywca wołowego w 2018 r. wyniósł 8,0 tys. t i był niższy o 3,1 tys. t (o 27,9%) niż w roku poprzednim (w kraju – o 3,7%). Średnia roczna cena skupu bydła była o 2,0% wyższa niż w 2017 r. (w kraju – o 3,6%). Za 1 kg żywca wołowego w skupie płacono średnio 6,31 zł (w kraju – 6,58 zł).

W 2018 r. skup żywca drobiowego w porównaniu z 2017 r. zmniejszył się o 4,1 tys. t, tj. o 6,8% do poziomu 55,9 tys. t (w kraju – wzrost o 0,3%). Średnia cena drobiu kształtowała się na poziomie 3,53 zł za 1 kg i była wyższa o 1,4% od notowanej rok wcześniej (w kraju odpowiednio: 3,77 zł za 1 kg i o 2,1%).

Wykres 21. Struktura skupu żywca rzeźnego w 2018 r.
 Chart 21. Structure of procurement of animals for slaughter in 2018

Mleko krowie

Cows' milk

Skup mleka w 2018 r. wynosił 268693 tys. l i był wyższy o 8636 tys. l, tj. o 3,3% w porównaniu z wielkością skupu w 2017 r. i o 21312 tys. l (o 8,6%) niż w 2015 r. (w kraju odpowiednio: o 2,7% i o 9,9%). Za 1 l mleka płacono średnio 1,37 zł, tj. o 1,7% mniej niż w 2017 r. (w kraju odpowiednio: 1,35 zł za 1 l i o 3,2%), a w porównaniu z 2015 r. więcej o 15,6% (w kraju – o 18,7%).

Wartość produkcji rolniczej

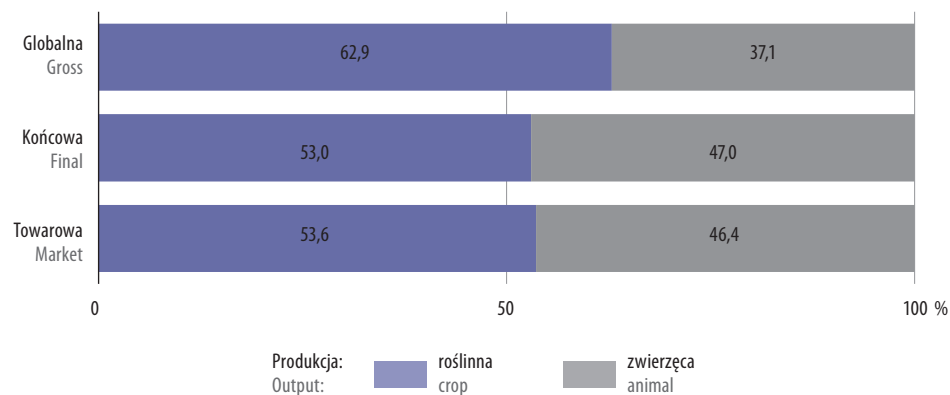
Value of agricultural output

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural output

Wartość produkcji globalnej w 2017 r. w województwie opolskim zmniejszyła się o 6,3% (w cenach stałych) w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadek dotyczył produkcji roślinnej (o 13,8%), natomiast produkcja zwierzęca zwiększyła się (o 10,0%). Województwo opolskie w 2017 r. wytworzyło 2,8% krajowej globalnej produkcji rolniczej, a udział produkcji roślinnej i zwierzęcej wynosił odpowiednio: 3,5% i 2,1%. Produkcja roślinna stanowiła prawie dwie trzecie, tj. 62,9% wartości globalnej produkcji rolniczej (w 2016 r. – 68,7%).

Wykres 22. Struktura produkcji rolniczej w 2017 r. (ceny stałe)
Chart 22. Structure of agricultural output in 2017 (constant prices)

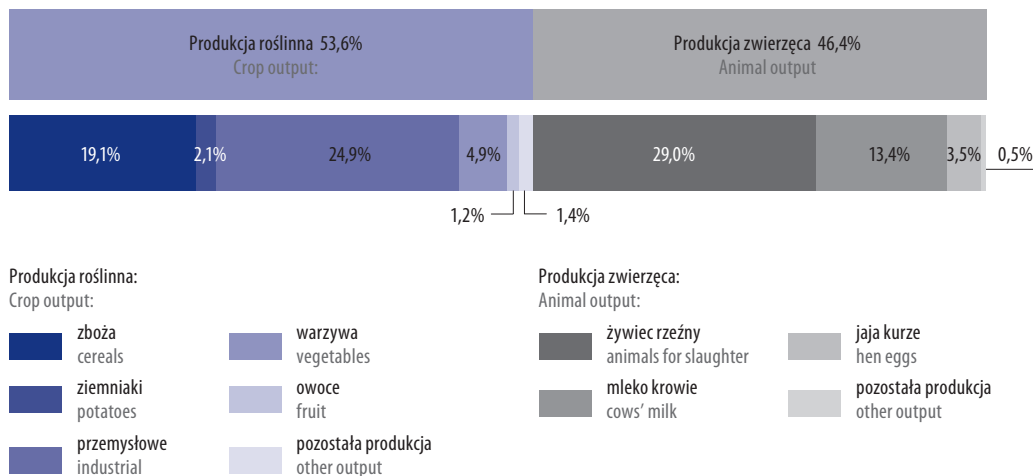

Znaczący wpływ na zdolność produkcyjną rolnictwa miały gospodarstwa indywidualne, które wytworzyły 81,5% (w 2016 r. – 76,6%) globalnej produkcji rolniczej.

Końcowa produkcja rolnicza w 2017 r. była o 6,0% (w cenach stałych) niższa niż w roku poprzednim, na co wpływ miał spadek produkcji roślinnej o 16,8%. W 2017 r. produkcja roślinna stanowiła 53,0% wartości końcowej produkcji rolniczej.

W 2017 r. sprzedaż produktów rolnych do skupu i na targowiskach mierzona wartością towarowej produkcji rolniczej zmniejszyła się o 5,1% (w cenach stałych) w porównaniu z rokiem poprzednim, przy spadku produkcji roślinnej o 13,9% i wzroście produkcji zwierzęcej o 7,4%. W ogólnokrajowej towarowej produkcji rolniczej udział województwa opolskiego w 2017 r. ukształtował się na poziomie 2,7%, produkcja roślinna stanowiła 3,7%, a zwierzęca – 2,1%. Udział produkcji towarowej w globalnej produkcji rolniczej w 2017 r. wynosił 75,3% i był wyższy o 0,7 p. proc. w stosunku do 2016 r. Ponad połowę wartości towarowej produkcji rolniczej stanowiła produkcja roślinna (53,6%; w 2016 r. – 60,2%).

Wykres 23. Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2017 r. (ceny stałe)
 Chart 23. Structure of market agricultural output in 2017 (constant prices)

Gospodarstwa indywidualne w 2017 r. sprzedały do skupu i na targowiskach produkty rolne stanowiące 83,2% (przed rokiem – 77,9%) towarowej produkcji rolniczej wytworzonej w województwie opolskim.

Uwagi metodologiczne

Źródła, zakres danych

1. Publikacja zawiera podstawowe dane o użytkowaniu gruntów, zużyciu nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych, o produkcji głównych ziemiopłodów rolnych, upraw pastewnych, warzyw i owoców, o pogłowie zwierząt gospodarskich, o skupie i cenach produktów rolnych oraz globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej.
2. Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie:
 - uogólnionych wyników czerwcowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych osób fizycznych oraz na podstawie pełnego badania gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej; badanie zostało przeprowadzone w czerwcu i lipcu 2018 r. według stanu na 1 czerwca 2018 r. (dzień referencyjny) i obejmowało zmienne m.in. z zakresu użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, a także zużycia nawozów mineralnych w roku gospodarczym 2017/18,
 - uogólnionych wyników stałych reprezentacyjnych badań pogłowie zwierząt gospodarskich w gospodarstwach indywidualnych:
 - badania bydła, owiec i drobiu według stanu w czerwcu i grudniu,
 - badania trzody chlewnej w marcu – według stanu na 1 marca, w czerwcu – według stanu na 1 czerwca, w grudniu – według stanu na 1 grudnia,
 - wyników badania z zakresu użytkowania gruntów i powierzchni zasiewów oraz pogłowie zwierząt gospodarskich w gospodarstwach państwowych, spółdzielczych i spółkach z udziałem mienia sektora publicznego i prywatnego,
 - wyników badania o skupie produktów rolnych,
 - szacunków i ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością,
 - wyników miesięcznych notowań cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach wybranych produktów rolnych prowadzonych przez sieć stałych ankierów GUS.

Źródłem informacji o cenach gruntów ornych w obrocie prywatnym jest kwartalne badanie przeprowadzane przez ankiera w formie wywiadu z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wylosowanego do reprezentacyjnych badań rolniczych. Przeciętne ceny roczne gruntów ornych obliczane są jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen kwartalnych.

Badaniu pogłowie zwierząt gospodarskich podlegały zwierzęta gospodarskie znajdujące się w czasie badania w gospodarstwie rolnym oraz zwierzęta wysłane na redyki, wypasy i do bacówek. Spisywano wszystkie zwierzęta, tj. stanowiące własność użytkownika gospodarstwa lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie (przyjęte na wychów, opas itp.) niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółek.

Informacje w zakresie produkcji globalnej, końcowej i towarowej ze względu na dostępność danych zaprezentowano z rocznym opóźnieniem, tj. dla lat 2016 i 2017.

3. Wyniki czerwcowego reprezentacyjnego badania gospodarstw rolnych opracowane zostały według siedziby użytkownika gospodarstwa, tj. dla gospodarstw indywidualnych – według miejsca siedziby (zamieszkania) użytkownika, a dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – według miejsca siedziby przedsiębiorstwa (gospodarstwa).
Do przeliczeń wyników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu.
4. Powierzchnię, zbiory i plony ziemniaków podano bez powierzchni w ogrodach przydomowych.
5. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2017/18 dotyczy okresu od 1 VII 2017 r. do 30 VI 2018 r.).
6. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości "ogółem", a w ujęciu odsetkowym od „100%”. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

Objaśnienia podstawowych pojęć

1. **Gospodarstwo rolne** – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasienictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) to gospodarstwo będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych (UR) lub o powierzchni poniżej 1 ha UR (w tym bez użytków rolnych), które spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych progów:

- 0,5 ha plantacji drzew owocowych,
- 0,5 ha plantacji krzewów owocowych,
- 0,3 ha szkółek sadowniczych i ozdobnych,
- 0,5 ha warzyw gruntowych,
- 0,5 ha truskawek gruntowych,
- 0,1 ha warzyw pod osłonami,
- 0,1 ha truskawek pod osłonami,
- 0,1 ha kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami,
- 0,5 ha chmielu,
- 0,1 ha tytoniu,
- 25 m² grzybów jadalnych,
- 10 szt. bydła ogółem,
- 5 szt. krów ogółem,
- 50 szt. świń (trzody chlewnej) ogółem,
- 10 szt. loch,
- 20 szt. owiec ogółem,
- 20 szt. kóz ogółem,
- 100 szt. drobiu ogółem,
- 5 szt. koni ogółem,
- 50 szt. samic królików,
- 5 szt. samic pozostałych zwierząt futerkowych,
- 10 szt. pozostałych zwierząt utrzymywanych dla produkcji mięsa (np.: dziki, sarny, daniele),
- 20 pni pszczelich

lub niezależnie od ww. progów jest gospodarstwem ekologicznym.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, którego podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności do sekcji A, dział 01, grupy:

- 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie,
- 01.2 – uprawy roślin wieloletnich,
- 01.3 – rozmnażanie roślin,
- 01.4 – chów i hodowla zwierząt,
- 01.5 – działalność mieszana,
- 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

Podstawowe **grupowanie gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych** – dokonano w oparciu o przedziały domknięte lewostronnie, np. do przedziału 5–10 ha zaliczono gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych 5,00 ha do 9,99 ha (z wyjątkiem przedziału 1–5 ha, do którego zaliczono gospodarstwa o powierzchni 1,01 ha do 4,99 ha).

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

2. **Powierzchnia gruntów ogółem** oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.
3. **Użytki rolne ogółem** to powierzchnia:
 - użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Ustawy z 5 II 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego Dz. U. z 2015 r., poz. 1551, z późniejszymi zmianami), na którą składają się:
 - zasiewy,
 - łąki trwałe,
 - pastwiska trwałe,
 - uprawy trwałe, w tym sady,
 - ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację),
 - grunty ugorowane (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny);
 - użytków rolnych pozostałych (użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej).

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym (z wyłączeniem upraw trwałych i w ogrodach przydomowych).

Powierzchnia łąk trwałych to grunty pokryte trwałe trawami (5 lat lub więcej), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Powierzchnia pastwisk trwałych to grunty pokryte trwałe trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

Powierzchnia upraw trwałych to łączna powierzchnia sadów, szkółek drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, wikliny, innych gruntowych upraw trwałych, w tym tarniny, derenia i choinek bożonarodzeniowych, a także upraw trwałych pod osłonami.

Powierzchnia sadów to plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Powierzchnia ogrodów przydomowych to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie oraz drzewa i krzewy owocowe rosnące poza plantacjami. Do ogrodów przydomowych nie należy zaliczać powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Powierzchnia gruntów ugorowanych to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione do płatności obszarowych, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

4. **Powierzchnia lasów i gruntów leśnych** to powierzchnia o wielkości co najmniej 0,10 ha pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (niezalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną, a także powierzchnia plantacji o krótkiej rotacji – niezależnie od rodzaju gruntów na jakich zostały założone. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe).
5. **Powierzchnia pozostałych gruntów** to grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierzawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnia przeznaczona do rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.
6. **Nawozy** są to produkty dostarczające roślinom składników pokarmowych i poprawiające żyzność gleb. **Nawozy mineralne** uzyskiwane są w drodze procesów chemicznych lub przerobu surowców mineralnych, w tym nawozy wapniowe i wapniowo-magnezowe.

Dane o zużyciu nawozów mineralnych, w przeliczeniu na czysty składnik ujęto w podziale na nawozy: azotowe (N), fosforowe (P_2O_5), potasowe (K_2O).

Czysty składnik jest to zawartość czystego składnika wyrażona w kg: N – azotu, P_2O_5 – fosforu, K_2O – potasu.

7. Dane o **powierzchni zasiewów** dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.
8. W szacunkach plonów obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględniane są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).
W rolnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu (tzw. plon netto) zebranych z jednostki powierzchni (1 ha).
W ogrodnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się – dla warzyw, owoców z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych – ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (1 ha).
Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.
9. Do **zbóż ogółem** zaliczono powierzchnię uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi łącznie z kukurydzą na ziarno i pozostałymi uprawami zbożowymi (gryka, proso itp.).

Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi obejmują powierzchnię zbóż podstawowych (tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta) oraz powierzchnię zasiewów mieszanek zbożowych ozimych i jarych.

Do **strączkowych jadalnych** zalicza się groch, fasolę, bób oraz inne strączkowe jadalne uprawiane na ziarno (np. ciecierzycę). Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do warzyw gruntowych.

Do **upraw przemysłowych** zaliczono powierzchnię buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu (łącznie z lnem oleistym) i konopi oraz tytoniu.

Uprawy pastewne obejmują: uprawy okopowych pastewnych, strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno i zielonkę, kukurydzę na zielonkę, motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy na nasiona i zielonkę (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

Pozostałe uprawy obejmują warzywa gruntowe, truskawki i poziomki gruntowe, uprawy nasienne, kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe, pozostałe przemysłowe (np. krokosz barwierski, zioła dla przemysłu kosmetycznego, uprawy wieloletnie na cele energetyczne), słonecznik na ziarno, soję, inne oleiste (nieuwzględnione w grupie „przemysłowe”), chmiel, zioła i przyprawy, cykorię, a także uprawy pod osłonami (bez upraw trwałych pod osłonami) oraz pozostałe uprawy.

10. Za **krowy mleczne** uważa się krowy, które ze względu na rasę lub odmianę lub szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie wyłącznie lub głównie do produkcji mleka przeznaczonego do konsumpcji lub przetworzenia na produkty mleczne. Zalicza się tu również krowy mleczne wybrakowane już z chowu, które pozostają jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie, po czym skierowane zostaną do uboju.

Dla gospodarstw o dużej skali chowu drobiu (np. ferma wielkotowarowa produkująca brojlery lub jaja konsumpcyjne), w których w dniu badania nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie przerwą technologiczną w produkcji, a przerwa ta nie przekraczała 8 tygodni, przyjmowano stany drobiu z okresu przed opróżnieniem pomieszczeń (kurników).

11. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych lub miesięcznych cen (wyliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów; bez podatku od towarów i usług – VAT) płaconych za produkty rolne przez jednostki skupujące (handlowe, przemysłowe, rolne) producentom rolnym.

Przeciętne ceny miesięczne **uzyskiwane przez rolników na targowiskach** dla kraju obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali kraju, a przeciętne ceny dla województwa jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali województwa. Przeciętne ceny roczne natomiast obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

12. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Przy ustalaniu **produkcji rolniczej w cenach stałych** przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2017 r. – z lat 2016 i 2017.

Methodological notes

Sources, scope of data

1. The publication contains basic data regarding the use of land, consumption of mineral or chemical fertilizers and lime, production of main agricultural crops, fodder, vegetable and fruit cultivations as well as data on farm animals stock, procurement and prices of agricultural products and on gross, final and agricultural market output.
2. The data included in this publication were compiled on the basis of:
 - the generalised results of the June sample survey in natural person's agricultural holdings (private farms) and the results of the full scope survey in holdings of legal persons and organisational units without legal personality; the survey was conducted in June and in July 2018 as of 1 June 2018 (reference day) and included, among other subjects: land use, sown area as well as consumption of mineral fertilizers in 2017/18 farming year,
 - generalised results of panel sample surveys on livestock in individual farms:
 - the surveys on cattle, sheep and poultry as of June and December,
 - the surveys on pigs in March – as of 1 March, in June – as of 1 June, in December – as of 1 December,
 - statistical reports in the scope of land use, sown area and livestock in agricultural farms belonging to organisation units with a legal status (state-owned, cooperative farms, and in companies with public and private property share),
 - statistical reports on the procurement of agricultural products,
 - estimates and evaluations made by local-level experts for data not included in statistical reports,
 - monthly quotations of marketplace prices of selected agricultural products received by farmers, carried out by a network of regular Statistics Poland interviewers.

The source of information on prices of arable land in private turnover is a quarterly interview with holders of private farms selected for agricultural sample survey. Average annual prices of arable land are calculated as the arithmetic mean of average quarterly prices.

The survey of farm animals stock covered the livestock staying in the farm during the survey period as well as animals sent to herding, grazing and shepherd's huts. All animals were registered, i.e. the ones owned by an agriculture holding user or members of his household as well as animals temporarily or permanently kept in the farm (taken for raising, fattening, etc.), irrespective of the fact whether they were taken from private farms, state-owned farms, cooperative entities, or companies.

Information on the production gross, final and market agricultural output, due to the availability, have been presented with one year delay, i.e. for the years 2016 and 2017.

3. June farm sample survey results have been compiled according to the place of residence of the farm user, i.e. for private farms – by the residence (dwelling) of the farm user, while for holdings of legal persons and organisational units without legal personality – by the residence of the entity (the agricultural holding).

Data regarding agricultural output per area unit were calculated on the basis of agricultural land calculated according to the residence of the farm user – as of June.
4. Area, production and yields of potatoes are presented without area in kitchen gardens.
5. Farming years cover period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2017/18 farming year concerns the period from 1 VII 2017 to 30 VI 2018).
6. Due to the electronic data-processing technique in some cases sums of components may slightly differ from amount given in the item „total” and percentages may not sum up to 100%. These figures are correct on their merits.

Explanatory notes of basic terms

1. An **agricultural holding** is understood as an organised economic and technical unit with separate management (holder or manager), conducting agricultural activity.

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respect to environment protection requirements (according to the norms).

A natural person's holding (private farm) is understood as a farm, owned or used by a natural person, of the area of at least 1.0 ha and more of agricultural land or a farm of the area of less than 1.0 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) which meets at least one of the thresholds mentioned below:

- 0.5 ha of fruit-bearing trees plantation,
- 0.5 ha of fruit-bearing shrubs plantation,
- 0.3 ha of fruit and ornamental nurseries,
- 0.5 ha of soil-grown vegetables,
- 0.5 ha of soil-grown strawberries,
- 0.1 ha of vegetables under cover,
- 0.1 ha of strawberries under cover,
- 0.1 ha of flowers and ornamental plants under cover,
- 0.5 ha of hop,
- 0.1 ha of tobacco,
- 25 m² of edible mushrooms,
- 10 heads of cattle in total,
- 5 heads of cows in total,
- 50 heads of pigs in total,
- 10 heads of sows,
- 20 heads of sheep in total,
- 20 heads of goats in total,
- 100 heads of poultry in total,
- 5 heads of horses in total,
- 50 heads of female rabbits,
- 5 heads of other fur-bearing female animals,
- 10 heads of other animals kept for slaughter (e.g. wild boar, roe and fallow deer),
- 20 beehives

or regardless of thresholds mentioned above, the holding is organic farm.

A legal person's or organisational unit without legal status agricultural holding is understood as farm run by a legal person or an organisation unit without legal personality, the basic activity of which is rated, according to the Polish Classification of Activities to Section A, division 01, group:

- 01.1 – growing of non perennial crops,
- 01.2 – growing of perennial crops,
- 01.3 – plant propagation,
- 01.4 – animal production,
- 01.5 – mixed farming,
- 01.6, class 01.61 – service activities supporting plant production (maintaining the lands in accordance with cultivation principles with respect for environment protection requirements (according to the norms), and also, irrespective of the basic activity classification, when the area of agricultural land in the lands used by an individual is 1 ha and more or when livestock is reared and bred.

Agricultural farms were **grouped basically in accordance with area of agricultural land** – the grouping was carried out on the basis of left-sided-closed intervals, i.e., interval 5.00–10.00 ha includes farms of the agricultural land area from 5.00 to 9.99 ha (except the interval 1.00–5.00 ha that includes farms of agricultural land area from 1.01 ha to 4.99 ha).

A farm holder is understood as a natural person or a legal person or an organisational unit without legal personality, actually using the land, regardless of whether as owners or leaseholders, or using the land in any other respect, regardless of whether this land is situated in one or in several gminas.

2. **Total land area** stands for the total area of agricultural land, forests and forest land as well as other land regardless of whether it is owned, leased (on the basis of an agreement or without a valid agreement), used in respect of occupying a certain position (e.g. forester, priest, teacher, etc.), common in the part fallen to the holder, as well as land actually cultivated by the household, which belongs to deserted households.
3. **Total agricultural land** consists of:
 - agricultural land maintained in a good agricultural condition (i.e. in compliance with the common standards and in conformity with the requirements stipulated in the Law of 5 February 2015 on payments within the direct support system – Journal of Laws of 2015, item 1551, with later amendments), which comprises:
 - sown area,
 - permanent meadows,
 - permanent pastures,
 - permanent crops including orchards,
 - kitchen gardens (except for the area intended for recreation),
 - fallow land (including the crop area intended for ploughing, cultivated as the main crops),
 - other agricultural land (agricultural land not cultivated and not maintained in a good agricultural condition).

Sown area is understood as the area of crops sown or planted in an agricultural holding (excluding permanent crops and kitchen gardens).

The area of permanent meadows is the land permanently overgrown with grass (for 5 years or more), which in principle is mown. In mountainous regions it also includes the area of mown mountain pastures. Meadows should be maintained in a good agricultural condition and mown at least once a year, but the crops do not have to be used for production purposes.

The area of permanent pastures is the land overgrown with grass (for 5 years or more), which in principle is not mown but left for grazing. In mountainous regions it also includes the area of mountain pastures left for grazing and maintained in a good agricultural condition (including permanent pastures not used for production purposes and pastures for extensive grazing, located on mountainous land or at high altitudes with low-class soil, where no fertilization, sub-sowing, melioration, etc. is performed).

The area of permanent crops is the total plantation area of orchards and nurseries of fruit-bearing trees and shrubs, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, wicker, other ground permanent crops, including blackthorn, cornel and Christmas trees, and permanent crops cultivated under covers.

The area of orchards is the land planted with fruit-bearing trees and shrubs, as well as berries, maintained in a good agricultural condition (including hazel, raspberry and grapevine plantations) and densely planted, including nurseries of fruit-bearing trees and shrubs. The areas of strawberry and wild strawberry crops are not included as orchards.

The area of kitchen gardens is the land located usually around the household residence, often separated from the remaining farm area. It covers the area of crops which mainly serve as self-supplies for the household of the farm holder. Occasionally, the crop surplus may be sold. A kitchen garden may cover both agricultural and horticultural crops, perennial and non-perennial and fruit trees and shrubs grown outside plantations. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of the kitchen garden.

The area of fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements. It includes both areas entitled and not entitled to area payments, and the area of crops intended for ploughing cultivated as the main crops (green fertilizers).

4. **The area of forests and forest land** is the area of at least 0.10 ha covered with forest plants (forested) or lacking such plants for a temporary period of time (not forested), and land associated with forestry management, as well as the area of short-rotation plantations – regardless of the type of land on which they were established. This includes the area of tree nurseries established in forest areas and used by the agricultural holding for its own purposes (non-commercial).
5. **The area of other land** is the land under buildings, courtyards, ornamental squares and gardens, parks, inland water areas (owned and leased), melioration ditches, areas naturally covered by wicker, marshland, other land (e.g. peat bogs or gravel pits), fallow land (including forested and bushed land) as well as recreation areas (e.g. located around the house, golf courses, etc.). Other land includes also the area of agricultural land not used for agricultural purposes and permanently excluded from such use, e.g. agricultural land intended for road or supermarket construction.
6. **Fertilizers** are products that provide plants with nutrients and improve soil fertility. **Mineral fertilizers** are obtained by chemical processing or processing of natural resources, including lime and lime-magnesium.
 Data on consumption of mineral fertilizers, in calculation for pure ingredient are presented in division into fertilizers: nitrogenous (N), phosphatic (P_2O_5), potassic (K_2O).
Pure ingredient is understood as the content of pure ingredient expressed in kg of: N – nitrogen, P_2O_5 – phosphorus, K_2O – potassium.
7. Data on **sown area** concern the area of specific crops cultivated as major crops.
8. Yield estimation consists of calculation of average yields as a weighted average, where the weight is the area of given cultivation. During the calculation, area of high and low yields as well as area which did not get in the crop (because of hailstorm, flood etc.) were taken into consideration.
 In agriculture the term “yield” means the amount of weight units (dt) of a given agricultural crop (so called “net yield”) harvested from a unit of surface (ha).
 In horticulture the term “yield” is assumed to denote – for vegetables, tree fruit and berry fruit – the number of weight units (dt) of given species harvested from a unit of surface (ha).
 For recalculation of green fodder for hay, it is assumed that 5 dt of green fodder = 1 dt of hay.
9. **Total cereals** include the area sown with basic cereals and cereal mixed including maize for grain and other cereal crops (buckwheat, millet, etc.).
Basic cereals including cereal mixed include the area sown with basic cereals (i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale) as well as the area sown with winter and spring cereal mixed.
Edible pulses include peas, bean, broad bean and other edible pulses cultivated for grain (such as chick peas). The area sown with peas, bean, broad bean etc. and designated for harvest before reaching maturity has been included to soil-grown vegetables.
Industrial plants include the area sown with sugar beets, rape and turnip rape, flax (including oil flax), hemp and tobacco.
Feed plants include: forage root plants, forage pulses, including cereal and pulse mixed and designated for grain and green forage, maize designated for green forage, small-seed legumes, and other fodder plants and grasses designated for seeds and for green forage (excluding crops designated for green fertilizers).
Other crops include ground vegetables, ground strawberries and wild strawberries, seed crops, ground flowers and ornamental plants, other industrial crops (e.g. safflower, herbs for the cosmetic industry, perennial crops for energy purposes), sunflower designated for grain, soya, other oil crops (not included in the group of “industrial”), hops, herbs and spices, chicory as well as crops under covers (excluding permanent crops under covers) and other crops.
10. **Dairy cows** are understood as cows which, due to their breed, species or particular qualities, are kept in a farm exclusively or mainly for production of milk to be consumed or to be processed into dairy products. Dairy cows rejected from breeding, kept in a farm for the period regarded as pre-slaughter pasturing, after which they are sent to slaughter, are also included in this group.

In the case of farms engaged in production of poultry on a large scale (such as a large-scale farm producing broilers or hen eggs), in which no poultry has been recorded on the survey day due to the current technological break in production, whenever such break did not exceed 8 weeks, the poultry stocks from the period before emptying the rooms (poultry houses) have been adopted.

11. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (of crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

Data on **procurement prices concern** the average annual or monthly prices (calculated as a quotient of value and quantity of particular products; without value added tax – VAT) paid for agricultural products by purchasing entities (commercial, industrial or agricultural ones) to agricultural producers.

The average monthly prices **received by farmers on marketplaces** for the country were calculated as arithmetic mean of all quotations at the national level, and the average monthly prices for the voivodship were calculated as arithmetic mean of all quotations at the voivodship level. The average annual prices, were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

12. **Gross agricultural output** includes:

- **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventory products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

The current prices for the year preceding surveyed year were assumed in calculating **agricultural output in constant prices** (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2017 – the prices from 2016 and 2017, are assumed.